

บทที่ 2

การวิเคราะห์งบการเงิน

(Financial Statements Analysis)

การดำเนินธุรกิจที่ผ่านมาผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการไม่ว่าจะอยู่ในฐานะผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ หรือผู้ลงทุน ต้องการที่จะทราบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใดบ้าง ฐานะของกิจการมีความมั่นคง ระดับใด และแนวโน้มการเจริญเติบโตไปในทิศทางใด ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีมุ่งมองที่ต้องการทราบ ผลการดำเนินงานในลักษณะที่แตกต่างกันไป

1. ความสำคัญของการวิเคราะห์งบการเงิน

การวิเคราะห์งบการเงินเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถศึกษาหาข้อเท็จจริงจากการดำเนินงานของกิจการในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยการนำข้อมูลทางบัญชีที่นักการบัญชีได้บันทึกไว้อย่างเป็นระเบียบและถูกต้อง ใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อค้นหาจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ช่วยพยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคตเพื่อวางแผนทางการเงิน และควบคุมการเงิน ตลอดจนเป็นแนวทางในการสนับสนุนหรือปรับปรุงจุดบกพร่องของกิจการได้ทันเวลา

จึงอาจกล่าวได้ว่าผลการวิเคราะห์งบการเงินเป็นตัวม่งชี้หรือกุญแจที่จะบอกเหตุการณ์บางอย่างที่ผู้วิเคราะห์จะต้องเสนอเป็นรายงานหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป เพื่อทำให้มูลค่าหุ้นสามัญของกิจการสูงสุด

2. วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์งบการเงิน

บุคคลทั้งภายในและภายนอกกิจการ มีความสนใจในกิจการมีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์งบการเงินตามฐานะของผู้ใช้งานเงิน เพื่อที่จะใช้หาข้อเท็จจริงและเป็นข้อมูลในการวางแผนที่แตกต่างกันดังต่อไปนี้

2.1 ในฐานะของฝ่ายบริหาร ต้องการให้กิจการมีผลตอบแทนสูงสุด จึงจำเป็นต้องหาสาเหตุหรือเหตุผลจากการเปลี่ยนแปลงข้อมูลงบการเงินงวดต่าง ๆ จนถึงงบการเงินงวดล่าสุด เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องของกิจการในอดีตเพื่อใช้วางแผนต่อไปในอนาคต เช่น ผลตอบแทนเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ค่าใช้จ่ายและรายได้มีความสอดคล้องเหมาะสมเป็นที่น่าพอใจหรือไม่ สภาพคล่องของเงินทุนหมุนเวียนอยู่ในระดับที่เหมาะสมอย่างไร ภาระหนี้สินยังอยู่ในความสามารถที่จะชำระคืนเบี้ยและเงินต้น การบริหารสินทรัพย์มีประสิทธิภาพคุ้มกับการลงทุนหรือไม่ ตลอดจนความเจริญเติบโตของกิจการเพิ่มขึ้นมากน้อยเท่าใด เป็นต้น

2.2 ในฐานะของเจ้าหนี้ ต้องการความมั่นคงและปลอดภัยที่จะได้รับดอกเบี้ยและเงินต้นคืน การวิเคราะห์งบการเงิน เพื่อใช้ตัดสินใจว่าควรจะอนุมัติงบกู้หรือไม่ จำนวนเงินกู้ที่จะให้ความเสี่ยง ทั้งระยะสั้น (Short-term Risk) และระยะยาว (Long-term Risk) การตรวจสอบความเหมาะสมของโครงสร้าง เงินทุนเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินกับส่วนของเจ้าของ

2.3 ในฐานะของผู้ลงทุน ต้องการผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล การวิเคราะห์ จึงมุ่งเน้นในเรื่องความสามารถในการทำกำไร ความมั่นคงของกิจการในอนาคต และนโยบายการ จ่ายเงินปันผล

2.4 ในฐานะของผู้สอบบัญชี ต้องการความถูกต้องครบถ้วนของรายการต่าง ๆ ที่แสดงใน งบการเงินเพื่อให้เป็นไปตามหลักการบัญชี โดยการเปรียบเทียบรายการของแต่ละงวดก่อนกับงวด ปัจจุบัน และกันหาข้อเท็จจริงอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจก่อนการเสนอความคิดเห็นรับรอง งบการเงินนั้น

2.5 ในฐานะหน่วยงานของรัฐบาล ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการจัดเก็บภาษีเงินได้ให้ถูกต้อง ครบถ้วน โดยจะหาข้อเท็จจริงในด้านรายได้ ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนที่มีความเป็นไปได้ เมื่อเปรียบเทียบกับงวดที่ผ่านมา

จากวัตถุประสงค์ตามฐานะของผู้ใช้งบการเงิน อาจแบ่งการวิเคราะห์งบการเงิน เพื่อหาข้อเท็จจริงโดยสรุปได้เป็น 6 ประการ ดังนี้

- 1) สภาพคล่องในระยะสั้น
- 2) ผลตอบแทนของเงินลงทุน
- 3) โครงสร้างเงินทุนและความสามารถในการก่อหนี้
- 4) ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์
- 5) การเคลื่อนไหวของเงินทุน
- 6) ผลการดำเนินงาน

3. งบการเงิน (Financial Statement)

งบการเงินเป็นรายงานสรุปข้อมูลทางการเงินของกิจการอย่างมีแบบแผน ซึ่งแสดงให้ เห็นถึงการดำเนินธุรกิจของกิจการรอบระยะเวลาหนึ่ง ว่ามีผลการดำเนินงานนั้นมีกำไรหรือขาดทุน และแสดงให้เห็นถึงฐานะทางการเงินของกิจการในวันสิ้นสุดระยะเวลาหนึ่งว่าภายในหลังได้ดำเนิน กิจกรรมแล้วมีฐานะการเงินอย่างไร เป็นการแสดงภาพรวมของกิจการที่ผู้บริหารกิจการและบุคคล หลาย ๆ ฝ่ายได้ใช้งบการเงินของธุรกิจมาวิเคราะห์เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานที่ ผ่านมา

งบการเงินของธุรกิจที่สำคัญ ประกอบด้วย

- งบดุล (Balance Sheet)
- งบกำไรขาดทุน (Income Statement)
- งบกระแสเงินสด (Cash Flow Statement)

3.1 งบดุล (Balance Sheet)

เป็นงบที่แสดงถึงฐานะการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่งที่ระบุไว้ แสดงเกี่ยวกับรายการทางการเงินของกิจการว่ามีสินทรัพย์ (Assets) หนี้สิน (Liabilities) และส่วนของเจ้าของ (Equity) จำนวนเท่าใด ฐานะการเงินนี้เป็นผลจากการดำเนินการค้าที่เกิดขึ้น เนื่องด้วยกิจกรรมการจัดหาเงินทุน การลงทุนและการดำเนินงาน ตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการสะสมกันมาจนถึงวันที่ทำงบดุลนั้น

รายการที่แสดงในงบดุลนี้เป็นผลลัพธ์เนื่องมาจากการปฏิบัติตามสมการบัญชีหรือสมการงบดุล คือ

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของเจ้าของ}$$

$$\text{การใช้เงินลงทุนในสินทรัพย์} = \text{ที่มาของเงินทุนที่นำไปใช้ในสินทรัพย์}$$

งบดุลแสดงให้เห็นว่ากิจการมีสินทรัพย์ประเภทใด จำนวนเท่าไร เงินที่นำมาได้นั้นมาจาก การก่อหนี้สินเท่าไร และเป็นส่วนของเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นเท่าไร ข้อมูลเหล่านี้สามารถแสดงให้เห็นถึงขนาดของกิจการ แหล่งที่มาของเงินทุนและความมั่นคงของกิจการ ตามงบดุลของบริษัท พุทธรักษ์ จำกัด

3.1.1 สินทรัพย์ (Assets) หมายถึง ทรัพยากรที่ธุรกิจมีอยู่เพื่อใช้ในการผลประโยชน์ เป็นการสะสมขึ้นเพื่อที่จะก่อให้เกิดรายได้และทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินการต่อไปในอนาคต

โดยทั่วไปสินทรัพย์แบ่งได้เป็น 4 ประเภทคือ

3.1.1.1 สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets) หมายถึง เงินสดหรือสินทรัพย์อื่นที่มีสภาพคล่องเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายหรือเปลี่ยนเป็นเงินได้ภายใน 1 รอบระยะเวลาดำเนินงานปกติ (Normal Operating Cycle) ควรมีระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี หมายถึงระยะเวลาตั้งแต่กิจการจ่ายเงินสดลงทุนในสินค้าหรือบริการ แล้วขายเป็นเงินสดหรือเก็บหนี้ได้ถาวรเป็นเงินเข้า สินทรัพย์หมุนเวียนที่สำคัญได้จัดเรียงลำดับตามสภาพคล่องดังต่อไปนี้

1) เงินสด (Cash) คือ เงินสดที่กิจการมีอยู่เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการได้ทันทีได้แก่ ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ เช็คที่ได้สั่งจ่ายให้แก่กิจการ คราฟท์ รวมทั้งเงินฝากประเภทที่ไม่มีกำหนดเดือนกับการถอน เช่น เงินฝากประเภทกระแสรายวัน เป็นต้น

2) หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด (Marketable Securities) หรือเงินลงทุนระยะสั้น เป็นสินทรัพย์ที่ใกล้เคียงเงินสดที่สุดสามารถขายต่อได้ง่ายจ่ายมีอัตราดอกเบี้ยต่ำ เช่น ตัวเงินคลัง ตัวแลกเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน เป็นต้น

3) ลูกหนี้ (Accounts Receivable) คือ ยอดขายเชื่อที่ยังไม่ได้เก็บเงินสด แม้ว่าจะไม่มีคำมั่นสัญญาว่าจะชำระหนี้เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น ตัวเงินรับ แต่จากประเพณีการค้าอันดีคือปฏิบัติมาช้านาน ทำให้เชื่อถือได้ว่าจะเก็บเงินจากลูกหนี้ได้เป็นส่วนใหญ่ โดยปกติเมื่อขายสินค้า ผู้ขายให้ผู้ซื้อลงนามในใบสั่งของในฐานะที่เป็นผู้รับรองเพื่อเป็นหลักฐานในการเรียกเก็บหนี้

4) สินค้าคงเหลือ (Inventory) คือ วัตถุคิบ งานระหว่างทำหรือสินค้าสำเร็จรูปที่กิจการมีไว้เพื่อการผลิตหรือจำหน่าย ขึ้นอยู่กับแต่ละประเภทของกิจการที่มีสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ระบุไว้ในงบดุล ส่วนธุรกิจที่ให้บริการจะหมายถึงวัสดุต่าง ๆ

5) ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า (Prepaid Expenses) คือ ค่าใช้จ่ายซึ่งกิจการได้จ่ายเงินไปแล้ว แต่ยังไม่ได้รับประโยชน์ในงวดบัญชีปัจจุบัน เช่น ค่าเช่า ค่าเบี้ยประกันภัย เป็นต้น นอกจากนั้นยังรวมถึงสินทรัพย์หมุนเวียนประเภทของใช้สิ้นเปลืองที่กิจการซื้อมาเพื่อไว้ในการดำเนินงานตามปกติของกิจการ เช่น วัสดุสำนักงาน เครื่องเขียน เป็นต้น

3.1.1.2 สินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets) หมายถึง สินทรัพย์ที่มีลักษณะถาวร ถาวรสั่งกิจการต้องมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานตามปกติ สินทรัพย์ถาวรแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) สินทรัพย์ถาวรที่มีตัวตน (Tangible Fixed Assets) เป็นสินทรัพย์ถาวรที่มีรูปร่างสัมผัสได้ มีดังต่อไปนี้

ก) ที่ดิน หมายถึง ที่ดินใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารสำนักงาน โรงงาน คลังสินค้า และสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ

ข) อาคาร หมายถึง สิ่งปลูกสร้างทุกชนิดอาจอยู่ในลักษณะที่เป็นตึกเรือนไม้ โรงงาน คลังสินค้าฯลฯ รวมตลอดจนค่าปรับปรุงอาคารดังกล่าว

ก) เครื่องจักร หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตหรือดำเนินงานตามปกติของกิจการ เช่น เครื่องยนต์, เครื่องกลึง, รถแทรกเตอร์, เครื่องซีอมโลหะ ตลอดจนอุปกรณ์สำนักงานที่มีอายุการใช้งานยาวนาน

๑) ยานพาหนะ หมายถึง สิ่งขับเคลื่อน เช่น รถยก รถบรรทุกรถไฟฟ้า เรือ และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้ในการขนส่ง

สินทรัพย์ควรดังกล่าวข้างต้น จะแสดงไว้ในงบดุลตามราคากลางที่จัดทำมาพร้อมทั้งหักออกจากค่าเสื่อมราคา ยกเว้นรายการที่ดินซึ่งไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคา

3.1.13 สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน (Intangible Assets) คือ สินทรัพย์ที่ไม่สามารถจับต้องได้ มีดังต่อไปนี้

1) ลิขสิทธิ์ (Copyrights) หมายถึง สิทธิตามกฎหมายที่รัฐมอบให้แก่ผู้ที่ทำวรรณกรรมหรือศิลปกรรม รวมทั้งสิทธิในการเผยแพร่องค์ประกอบ

2) ค่าความนิยม (Goodwill) หมายถึง ความสามารถในการทำกำไรที่กิจการมีอยู่เหนือค่าเฉลี่ย ค่าความนิยมจะเป็นสิ่งที่มีค่าอย่างหนึ่งซึ่งอาจจะขายต่อให้ผู้อื่นได้

3) สัมปทาน (Franchise) หมายถึง สิทธิพิเศษในการประกอบกิจการเฉพาะอย่างหรือการขายผลิตภัณฑ์หรือบริการ

4) สิทธิบัตร (Patent) หมายถึง สิทธิตามกฎหมายที่รัฐมอบให้แก่ผู้ที่ทำการประดิษฐ์คิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ขึ้นมา สิทธิดังกล่าวมีมูลค่าที่กำหนดโดยผู้อื่นได้

5) สิทธิการเช่า (Leasehold) หมายถึง สิทธิในการใช้สินทรัพย์ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่าที่ทำไว้กับผู้ให้เช่าเป็นระยะเวลา

3.1.2 หนี้สิน (Liabilities) หมายถึง พันธะผูกพันกิจการอันเกิดจากการค้าการค้ายืมหรือจากการอื้นซึ่งจะต้องชำระคืนภายในภายหน้าให้แก่บุคคลภายนอก ตามสิทธิเรียกร้องที่มีต่อกิจการด้วยสินทรัพย์หรือบริการ หนี้สินสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1.2.1 หนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities) หมายถึง ภาระหนี้สินที่จะต้องชำระภายใน 1 ปี หรือภายในรอบระยะเวลาบัญชีที่กำหนด การจ่ายชำระหนี้หมุนเวียนควรจ่ายจากสินทรัพย์หมุนเวียนที่กิจการมีอยู่ หนี้สินหมุนเวียนที่สำคัญมีดังนี้

1) เงินเบิกเกินบัญชี (Book Overdrafts : O/D) คือ จำนวนเงินที่กิจการสั่งเบิกเกินกว่าจำนวนเงินฝากที่กิจการฝากไว้กับธนาคารของบัญชีเงินฝากประเภทกระแสรายวัน

2) ตัวเงินจ่าย (Notes Payable) คือ ตราสารที่ผู้จ่ายให้คำมั่นสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรว่าจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งที่แน่นอนให้แก่บุคคลหนึ่งภายในระยะเวลาที่กำหนด เช่น ตัวสัญญาใช้เงิน ตัวแลกเงิน เป็นต้น

3) เจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable) คือ หนี้สินที่เกิดจากการซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ

4) ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (Accruals) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแล้วพื้อให้ดำเนินงานตามปกติ โดยที่กิจการยังไม่ได้จ่ายเงินถือว่าเป็นหนี้สินประเภทหนึ่ง เช่น ดอกเบี้ยค้างจ่ายเงินเดือนค้างจ่าย เป็นต้น

3.1.2.2 หนี้สินระยะยาว (Long-term Liabilities) หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนเกินกว่า 1 ปี หนี้สินระยะยาวมีหลายประเภท เช่น เงินกู้ยืมระยะยาว หุ้นกู้ตัวเงินจ่ายระยะยาว เป็นต้น

3.1.3 ส่วนของเจ้าของหรือส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity) หมายถึง ทุนที่เจ้าของกิจการนำมาลงทุนเป็นเงินสดหรือสินทรัพย์อื่น ๆ รวมทั้งกำไรสุทธิที่ยังมิได้แบ่งให้แก่ส่วนของเจ้าของกิจการ ส่วนของเจ้าของแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

3.1.3.1 กิจการเจ้าของคนเดียว คือ ส่วนของผู้เป็นเจ้าของ

3.1.3.2 ห้างหุ้นส่วน คือ ส่วนของเจ้าของกิจการหรือส่วนของผู้เป็นหุ้นส่วน

3.1.3.3 บริษัทจำกัด คือ ส่วนของผู้ถือหุ้น จะประกอบด้วย หุ้นบุริมสิทธิหุ้นสามัญ ส่วนเกินมูลค่าหุ้น และกำไรสะสม

บริษัท พุทธรักษยา จำกัด

งบดุล

ณ 31 ธันวาคม 25.....

(หน่วย : พันบาท)

	25x1	25x2
สินทรัพย์		
เงินสด	45	50
หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด	150	150
ลูกหนี้	180	200
สินค้าคงเหลือ	<u>280</u>	<u>300</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	655	700
โครงงานและเครื่องจักร	1,610	1,800
หัก ค่าเสื่อมราคางาน	<u>400</u>	<u>500</u>
โครงงานและเครื่องจักร สุทธิ	1,210	1,300
รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	<u>1,865</u>	<u>2,000</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
เจ้าหนี้การค้า	75	60
ตัวเงินจ่าย	90	100
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>125</u>	<u>140</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน	290	300
หุ้นกู้	420	500
ภาระในการเงินระยะยาว	175	200
หุ้นสามัญ (200,000 หุ้น) @ 3 บาท	600	600
กำไรสะสม	<u>380</u>	<u>400</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>980</u>	<u>1,000</u>
รวม หนี้สินและส่วนของเจ้าของ	<u>1,865</u>	<u>2,000</u>

ข้อมูลเพิ่มเติม

- ราคาตลาดหุ้นสามัญของบริษัท พุทธรักษยา จำกัด ปี 25x1 = 3 บาท
- ราคาตลาดหุ้นสามัญของบริษัท พุทธรักษยา จำกัด ปี 25x2 = 4.10 บาท

3.2 งบกำไรขาดทุน (Income Statement)

งบกำไรขาดทุน เป็นงบที่แสดงรายได้และรายจ่ายทั้งหมดรวมทั้งภาษีเงินได้ โดยแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างรายได้รวมกับรายจ่ายรวม ซึ่งผลต่างที่ได้คือกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ หรือกล่าวได้ว่างบกำไรขาดทุนเป็นการแสดงถึงผลการดำเนินงานของกิจการในช่วงเวลา 1 ปี หรือรอบระยะเวลาบัญชีที่กำหนด เช่น รายไตรมาสหรือ 6 เดือน เป็นต้น การรับรู้รายได้และรายจ่ายจะรับรู้ตามเกณฑ์คงที่ของการบัญชี โดยไม่คำนึงว่าจะได้รับ - จ่ายเงินสดแล้วหรือไม่

งบกำไรขาดทุนประกอบด้วย รายการสำคัญ 2 ประเภท ดังนี้

3.2.1 รายได้ (Revenues) หมายถึงผลตอบแทนที่กิจการได้รับจากการขายสินค้า หรือบริการตามปกติ รวมทั้งผลตอบแทนอื่นๆ ที่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ รายได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.2.1.1 รายได้จากการขาย (Sale) คือรายได้ที่เกิดจากการขายสินค้าหรือบริการอันเป็นรายได้จากการดำเนินงานตามปกติ เช่น ขายสินค้า ค่าเชื้อมแซมเครื่องจักร ค่าเช่าอาคาร เป็นต้น

3.2.1.2 รายได้อื่น ๆ (Other Income) คือ รายได้ที่เกิดขึ้นนอกเหนือไปจากการขายสินค้าหรือบริการ เช่น ค่าดอกเบี้ย เงินปันผลจากหุ้นของบริษัทอื่น กำไรจากการขายหลักทรัพย์ซึ่งมิใช่เป็นสินค้าของกิจการ เป็นต้น

3.2.2 ค่าใช้จ่าย (Expense) หมายถึง ต้นทุนที่เกิดขึ้นเนื่องจากการซื้อขายสินค้า หรือบริการของกิจการ ในรอบระยะเวลาดำเนินงานหนึ่ง ค่าใช้จ่ายแบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

3.2.2.1 ต้นทุนสินค้าขาย (Cost of Goods Sold) คือ ต้นทุนของสินค้าที่ขายหรือบริการซึ่งจะรวมราคาซื้อและค่าใช้จ่ายอื่นๆ เพื่อที่จะให้สินค้าอยู่ในสภาพและสถานที่เพื่อพร้อมจะขาย เช่นค่าขนส่ง ค่าเคลื่อนย้ายสินค้าไปไว้บนชั้นวางของ เป็นต้น ส่วนกิจการที่ต้องมีกระบวนการผลิตเพื่อขาย ต้นทุนสินค้าที่ขายจะรวมตั้งแต่ ค่าวัสดุคงคลัง ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายอื่นในการผลิต หากเป็นธุรกิจที่ให้บริการจะไม่มีต้นทุนสินค้าขาย เมื่อกิจการนำรายได้จากการขายหักต้นทุนสินค้าขายจะได้กำไรขั้นต้น

3.2.2.2 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operating Expense) คือ ค่าใช้จ่ายอันเกิดขึ้นเนื่องมาจากการขายสินค้าหรือบริการและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการบริหารกิจการ เมื่อนำกำไรขั้นต้นหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจะได้กำไรจากการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานประกอบด้วย

1) ค่าใช้จ่ายในการขาย (Selling Expense) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยตรงเนื่องจากการขายสินค้าและบริการ ตลอดจนจัดส่งสินค้าไปถึงลูกค้า เช่น เงินเดือนพนักงานขาย ค่าโฆษณา ค่าขนส่งสินค้าออก เป็นต้น

2) ค่าใช้จ่ายในการบริหาร (Administrative Expense) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เนื่องจากการจัดการที่มีเป็นส่วนรวม เช่น เงินเดือนผู้บริหารระดับสูง เมี้ยประชุมคณะกรรมการบริหารบริษัท เงินเดือนพนักงานประจำสำนักงาน และค่าใช้จ่ายในสำนักงาน

3.2.2.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (Other Expense) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากการดำเนินงานปกติของกิจการ เช่น ดอกเบี้ยเงินกู้ ภาษีเงินได้ เป็นต้น

บริษัท พุทธรักษ์ จำกัด

งบกำไรขาดทุน

ณ 31 ธันวาคม 25.....

(หน่วย : พันบาท)

	25x1	25x2
ยอดขายสุทธิ	2,800	3,000
หัก ต้นทุนสินค้าขาย	<u>2,450</u>	<u>2,525</u>
กำไรขั้นต้น	350	475
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		
- ค่าใช้จ่ายในการขาย	18	22
- ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	35	40
- ค่าเช่าสำนักงาน	<u>25</u>	<u>28</u>
กำไรสุทธิ	85	100
หัก ค่าเสื่อมราคา	<u>10</u>	<u>15</u>
หัก รายจ่ายอื่น ๆ	177	270
กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี (EBIT)	<u>64</u>	<u>70</u>
หัก ดอกเบี้ยจ่าย	113	200
กำไรก่อนภาษี (EBT)	<u>45</u>	<u>80</u>
หัก ภาษีจ่าย (40%)	68	120
กำไรสุทธิ (EAT)	0.34	0.60
กำไรต่อหุ้น (EPS)	<u>0.17</u>	<u>0.50</u>
กำไรเงินปันผลต่อหุ้น (DPS)	0.17	0.10
กำไรสะสม (RE)		

CA 700 ₩ (35%)	CL 300 ₩ (15%)
	LTD 700 ₩ (35%)
FA 1,300 ₩ (65%)	Equity 1,000 ₩ (50%)

2,000 ₩ (100%) 2,000 ₩ (100%)

ผังรูปพื้นฐานงบดุล ปี 25x2

กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี (EBIT) 270

หัก ดอกเบี้ยจ่าย (I)

กำไรก่อนภาษี (EBT)

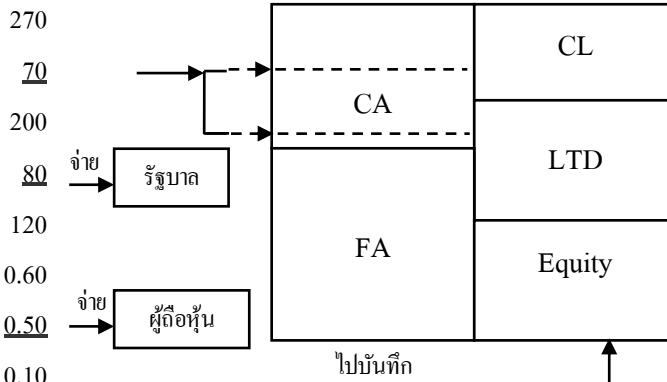
หัก ภาษีจ่าย (T)

กำไรหลังภาษี (EAT)

กำไรต่อหุ้น (EPS)

เงินปันผลต่อหุ้น (DPS)

กำไรสะสม (RE)

ภาพที่ 2-1 ผังแสดงความสัมพันธ์งบกำไรขาดทุนกับงบดุล (พันบาท)

จากภาพที่ 2-1 จะเห็นว่า ดอกเบี้ยจ่ายมาจากการหักสินหนี้สินหมุนเวียนหนี้สินระยะยาว ส่วนกำไรสะสมที่เหลือจากการจ่ายเงินปันผลแล้ว ตามนโยบายเงินปันผลของบริษัทจะไปบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้น ภาษีจ่ายให้รัฐบาลและเงินปันผลจ่ายให้ผู้ถือหุ้น

4. การวิเคราะห์โดยอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

อัตราส่วนทางการเงินเป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ต้องการวิเคราะห์ จากงบดุล และงบกำไรขาดทุนในวงกว้างที่ผ่านมา อาจจะใช้ช้อนหลัง 1-5 ปี ตามที่ต้องการเพื่อนำมาคำนวณตั้งเป็นเศษส่วนเพื่อเปรียบเทียบ ค้นหาข้อเท็จจริงทั้งด้าน กระแสเงิน流 และการดำเนินงานที่ผ่านมาหรือกับกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน ฉะนั้นอัตราส่วนทางการเงินจึงเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะช่วยให้คำตอบแก่ผู้ที่ทำการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจว่าผู้วิเคราะห์อยู่ในฐานะใด เช่น ผู้บริหารจะได้ทราบดุลยลักษณ์ในเรื่องค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงเกินไป ทำให้กำไรสูญเสียตัว ก็ต้องวางแผนทางแก้ไขเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายให้ได้ในอนาคต

4.1 การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินมีวิธีการเปรียบเทียบได้ 2 ลักษณะ คือ

4.1.1 การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินภายในธุรกิจของตนเอง ในระยะเวลาต่างกัน (Time Series Analysis) วิธีนี้ เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนในปีปัจจุบันและอดีต จะทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงินที่ผ่านมาว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร และยังสามารถนำผลมาคาดคะเนแนวโน้มในอนาคตได้

4.1.2 การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินกับธุรกิจอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน (Cross - Sectional Analysis) วิธีนี้ เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนต่างๆ กับอีกธุรกิจที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน เช่น ธุรกิจโรงเรน ธุรกิจโรงงานผลิตอาหารกระป๋อง ธุรกิจสายการบิน เป็นต้น เป็นการสะท้อนว่า กิจการมีประสิทธิภาพในการบริหารดีกว่าหรือด้อยกว่าธุรกิจในอุตสาหกรรมเดียวกันในด้านใดบ้าง วิธีนี้ เป็นการทำ Benchmarking หรือการเปรียบเทียบแสวงหาสิ่งที่ดีกว่าเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

4.2 ประเภทอัตราส่วนทางการเงิน เพื่อที่จะ ให้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินได้ผลครบ วงจรในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าผู้วิเคราะห์จะอยู่ในฐานะเจ้าหนี้ ผู้ลงทุน ผู้บริหาร ผู้สอบบัญชีและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงแบ่งอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

4.2.1 อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratios) คือ อัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่องทางการเงินด้านความสามารถในการชำระหนี้ ระยะสั้นของธุรกิจ ข้อมูลที่นำมาใช้ส่วนใหญ่จะเป็น สินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องประกอบด้วย

- 1) อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio)
- 2) อัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio or Acid Test Ratio)
- 3) อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้ (Accounts Receivable Turnover)
- 4) อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover)

4.2.2 อัตราส่วนวัดสภาพหนี้ (Debt or Leverage Ratios) คืออัตราส่วนที่แสดงสภาพความเสี่ยงจากการก่อหนี้อันเป็นภาระของกิจการ ว่าสภาพหนี้ที่ก่อไปแล้วมากหรือน้อยสามารถที่จะก่อหนี้เพิ่มได้อีกหรือไม่ในระยะยาว ตลอดจนความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดโครงสร้างเงินทุนที่เป็นนโยบายการเงินของกิจการ อัตราส่วนวัดสภาพหนี้ประกอบด้วย

- 1) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio)
- 2) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt to Total Assets Ratios)
- 3) อัตราส่วนหนี้สินระยะยาต่อเงินทุนระยะยาวยั่งหมด (Long - term Debt to Total Capitalization)
- 4) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio)

4.2.3 อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร (Profitability Ratios) คือ อัตรา ส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพของกิจการในด้านการตลาด เพื่อสร้างยอดขายและการบริหารค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จากการดำเนินงานเพื่อสร้างผลกำไรให้เกิดความคุ้มค่าต่อการลงทุนและให้ผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้น อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรประกอบด้วย

- 1) อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin)
- 2) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin)
- 3) อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment : ROI)
- 4) อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE)
- 5) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (Earning per Share : EPS)

4.2.4 อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการใช้สินทรัพย์ (Asset Management Ratios) คือ อัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพของกิจการในการบริหารสินทรัพย์ในการดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดรายได้ถ้ากิจการสามารถบริหารสินทรัพย์ แล้วทำให้การหมุนเวียนมากเท่าไรก็แสดงถึงความสามารถในการใช้สินทรัพย์ อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการใช้สินทรัพย์ประกอบด้วย

- 1) อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover)
- 2) อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover)

4.2.5 อัตราส่วนมูลค่าตลาด (Market Value Ratios) คืออัตราส่วนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างราคาตลาดของหุ้นสามัญกับกำไรต่อหุ้นหรือกับมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้นเป็นการสะท้อนให้ถึงความเชื่อมั่นของนักลงทุน (Investor) ที่มีต่อกิจการ

- 1) อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไร (Price / Earning Ratio : P/E)
- 2) อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี (Market / Book Ratio : M/B)

ตัวอย่างที่ 2-1 เพื่อให้เข้าใจการวิเคราะห์อัตราส่วน (Ratio) ทางการเงินจากการเงิน จึงแสดงโดยใช้ข้อมูลจากการเงินของบริษัทพุทธกร จำกัด ปี 25x2 แล้วเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมเดียวกันดังนี้

อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)

1) อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียน ต่อการชำระหนี้สินหมุนเวียน หากผลลัพธ์ออกมาไม่จำนวนที่สูงหมายถึง ธุรกิจนั้นมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนที่ธุรกิจจะต้องชำระภายใน 1 ปี แสดงว่าธุรกิจมีสภาพคล่องดีความเสี่ยงต่ำ คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อัตราส่วนหมุนเวียน} &= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \\
 &= \frac{700}{300} \\
 &= 2.33 \text{ เท่า} \\
 \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 2.5 \text{ เท่า}
 \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนหมุนเวียน ของบริษัท พุทธรักษा จำกัด เท่ากับ 2.33 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมแล้วต่ำกว่า แสดงถึงการมีสินทรัพย์หมุนเวียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมหรือมีความสามารถในการชำระหนี้หมุนเวียนด้อยกว่า จะทำให้เกิดความเสี่ยงสูงต่อการชำระหนี้เมื่อถึงกำหนด บริษัท ควรหาแนวทางเพื่อที่จะแก้ปัญหาโดยสังเขปดังนี้

- การเร่งรัดลูกหนี้เพื่อจะได้รับการชำระหนี้ได้เร็วขึ้น
- ส่งเสริมการตลาดเพื่อที่จะได้รับรายสินค้าคงเหลือให้รวดเร็ว

2) อัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสภาพคล่องโดยต้องการทราบถึงสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถเปลี่ยนเงินสดได้รวดเร็วขึ้นเพื่อจะนำไปใช้ชำระหนี้สินระยะสั้น ดังนั้นสินทรัพย์หมุนเวียน บางรายการที่มีสภาพคล่องช้า คือ สินค้าคงเหลือและค่าใช้จ่ายล่วงหน้าหักออกจากสินทรัพย์หมุนเวียน สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว} &= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงเหลือ} - \text{ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \\
 &= \frac{700 - 300}{300} \\
 &= 1.33 \text{ เท่า} \\
 \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 1.2 \text{ เท่า}
 \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว ของบริษัท มีค่าเท่ากับ 1.33 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมแล้วสูงกว่า แสดงว่าบริษัท มีความสามารถในการบริหารสินค้าคงเหลือได้ดี มีสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องในระดับที่น่าพอใจแต่ควรรอบคอบในการบริหารการสั่งซื้อและการเก็บรักษาสินค้าไม่ให้ขาดมือ

3) อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้ (Accounts Receivable Turnover) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถของบริษัท ในการบริหารลูกหนี้ในเวลา 1 ปี ที่เปลี่ยนลูกหนี้เป็นเงินสดได้รวดเร็ว เป็นกี่ครั้ง เมื่อเทียบกับการขายเชื่อ (ขายสุทธิ) สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้} &= \frac{\text{ขายเชื่อ}(\text{ขายสุทธิ})}{\text{ลูกหนี้}(\text{ตัวเฉลี่ย})} \\ &= \frac{3,000}{\left(\frac{180 + 200}{2} \right)} \\ &= 15.79 \text{ ครั้ง} \\ \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 20 \text{ ครั้ง} \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้ของบริษัท เท่ากับ 15.79 ครั้ง/ปี เมื่อเปรียบเทียบกับค่าอุตสาหกรรมเฉลี่ยแล้วต่ำกว่า แสดงว่าบริษัท บริหารลูกหนี้มีประสิทธิภาพต่ำกว่าบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน จะทำให้เกิดการขาดสภาพคล่องได้ การวัดประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้จากอัตราส่วนดังกล่าวนำมาคำนวณเป็นระยะเวลาเฉลี่ยในการจัดเก็บหนี้จากลูกหนี้โดยใช้สูตรดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระยะเวลาในการจัดเก็บลูกหนี้} &= \frac{\text{จำนวนวันใน 1 ปี}}{\text{อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้}} \\ &= \frac{360}{15.79} \\ &= 23 \text{ วัน} \\ \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 18 \text{ วัน} \end{aligned}$$

เมื่อเปรียบเทียบเป็นระยะเวลาในการจัดเก็บหนี้แล้ว บริษัท เก็บหนี้ได้ช้ากว่าอุตสาหกรรมเดียวกันเป็นเวลา 5 วัน บริษัท ควรหาวิธีการเพื่อที่จะเร่งรัดหนี้สินให้เร็วขึ้นหรือฝ่ายรับรักหนี้สินประสานงานกับฝ่ายการตลาดเพื่อใช้ใบนายทางการตลาดอื่น ๆ เพื่อลูกค้าจ่ายเงินสดและชำระหนี้เร็วขึ้น

4) อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถของบริษัทในการบริหารสินค้าคงเหลือ เป็นการประเมินว่าจากการหมุนเวียนของเงินลงทุนในสินค้าคงเหลือว่าสามารถหมุนเวียนได้กี่ครั้งที่ก่อให้เกิดการขายในรอบ 1 ปี สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ} &= \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือ} (\text{ถัวเฉลี่ย})} \\
 &= \frac{2,525}{\left(\frac{280 + 300}{2} \right)} \\
 &= 8.7 \text{ ครั้ง} \\
 \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 7.5 \text{ ครั้ง}
 \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือของบริษัท เท่ากับ 8.7 ครั้ง/ปี เมื่อเปรียบเทียบ กับอุตสาหกรรมเฉลี่ยแล้วสูงกว่า เป็นการยืนยันในอัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว แสดงว่าบริษัท มีการ บริหารสินค้าคงเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพ สินค้าที่สั่งเข้ามาเก็บแล้วสามารถขายไปสู่ลูกค้าได้ รวดเร็ว การวัดประสิทธิภาพในการบริหารสินค้าคงเหลือ จากอัตราส่วนดังกล่าวนำมาคำนวณเป็น ระยะเวลาเฉลี่ยในการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ โดยใช้สูตรดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ระยะเวลาในการขายสินค้าคงเหลือ} &= \frac{\text{จำนวนวันใน 1 ปี}}{\text{อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ}} \\
 &= \frac{360}{8.7} \\
 &= 41 \text{ วัน} \\
 \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 48 \text{ วัน}
 \end{aligned}$$

ระยะเวลาในการขายสินค้าคงเหลือของบริษัท ใช้เวลา 41 วัน หรือกว่าบริษัทอื่นใน อุตสาหกรรมเดียวกัน ถึง 7 วัน สินค้าคงเหลือไม่จมอยู่ในคลังสินค้านานเกินไป แต่ควรระมัดระวัง คือ ในอนาคตจะต้องดูแลอย่างใกล้ชิดอย่างให้สินค้าที่สั่งเข้ามาขาดมือ อาจจะทำให้ไม่เพียงพอต่อการผลิต และจำหน่ายต่อลูกค้า

อัตราส่วนวัดสภาพหนี้ (Debt or Leverage Ratios)

1) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงโครงสร้างเงินทุน โดยเปรียบเทียบสัดส่วนจากหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หากผลลัพธ์ที่ออกมากสูง หมายถึง กิจการได้มีการก่อหนี้สูงแล้ว ถ้าจะก่อหนี้ต่อไปอีก จะมีความเสี่ยงสูงในการชำระหนี้และดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นได้ คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} &= \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \\ &= \frac{300 + 700}{1,000} \times 100 \\ &= 100 \% \text{ หรือ } 1 \text{ เท่า} \\ \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 150 \% \text{ หรือ } 1.5 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท เท่ากับ 100% คือหนี้สินรวมเท่ากับส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำกว่า เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม แสดงว่าบริษัท ได้มีการก่อหนี้ไว้ต่ำสามารถที่จะก่อหนี้เพิ่มได้อีก ทั้งนี้อยู่กับการตัดสินใจของระดับบริหารว่าถ้ามีการขยายกิจการแล้วจะก่อหนี้เพิ่มหรือไม่โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางการเงินในอนาคต

2) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt to Total Assets Ratios) เป็นอัตราส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ของหนี้สินกับสินทรัพย์รวม โดยเงินทุนทั้งหมดของธุรกิจนำไปใช้ในการลงทุนด้านสินทรัพย์ได้มาจากแหล่งใด ถ้าอัตราส่วนนี้ออกมากสูงก็แสดงว่ามีการใช้เงินทุนจากการก่อหนี้มากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นความสามารถในการก่อหนี้เพิ่มจะลดลง คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม} &= \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \\ &= \frac{300 + 700}{2,000} \times 100 \\ &= 50 \% \text{ หรือ } 0.5 \text{ เท่า} \\ \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 60 \% \text{ หรือ } 0.6 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท จะต่ำกว่าอุตสาหกรรมเดียวกัน แสดงว่าบริษัท มีโอกาสที่จะก่อหนี้เพิ่มขึ้นอีก เมื่อจากบริษัทมีความเสี่ยงทางการเงินยังต่ำ หรือถ้ามองอีกด้านหนึ่งบริษัทได้นำเงินทุนจากล้วนของผู้ถือหุ้นในอัตราส่วนสูงกว่าอุตสาหกรรมเดียวกัน ขณะนี้ ในโอกาสต่อไปถ้าบริษัท ต้องการขยายกิจการก็ควรที่จะมีการหาแหล่งเงินโดยการก่อหนี้เพิ่มขึ้นได้

3) อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนระยะยาวทั้งหมด (Long - term Debt Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ของเงินทุนจากหนี้สินระยะยาว กับแหล่งเงินทุนระยะยาว อันประกอบด้วย หนี้สินระยะยาว, หุ้นบุริมสิทธิ และส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนนี้ถ้าสูงก็แสดงว่า เงินทุนที่ใช้เกิดจากการก่อหนี้ระยะยาวสูง คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนระยะยาวทั้งหมด} &= \frac{\text{หนี้สินระยะยาว}}{\text{หนี้สินระยะยาว} + \text{หุ้นบุริมสิทธิ} - \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \\ &= \frac{700}{700 + 1,000} \times 100 \\ &= 41.18 \% \quad \text{หรือ } 0.41 \text{ เท่า} \\ \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 52 \% \quad \text{หรือ } 0.52 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนนี้ของบริษัท ยังต่ำกว่าอุตสาหกรรมเดียวกัน แสดงว่าบริษัท ได้นำเงินจากส่วนของผู้ถือหุ้นมาลงทุนมากกว่าการก่อหนี้ระยะยาวและได้ใช้เงินทุนจากการก่อหนี้ระยะยาวมากกว่าการก่อหนี้สินหมุนเวียน ที่นำไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งจะทำให้บริษัท มีความเสี่ยงต่ำเพื่อการชำระหนี้สินหมุนเวียน ถ้าบริษัทมีความจำเป็นต้องใช้เงินทุนเพื่อขยายกิจการ ก็สามารถก่อหนี้เพิ่มขึ้นได้

4) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการจ่ายภาระผูกพันทางการเงิน คือ ดอกเบี้ยจ่าย เพื่อวิเคราะห์ ถึงความสามารถของธุรกิจในการทำกำไรจากการดำเนินงาน (EBIT) เป็นกี่เท่าของดอกเบี้ยจ่าย อัตราส่วนนี้ ถ้าสูงแสดงว่าความสามารถในการชำระดอกเบี้ยสูง ความเสี่ยงทางการเงินต่ำ คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย} &= \frac{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี (EBIT)}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}} \\ &= \frac{270}{70} \\ &= 3.85 \text{ เท่า} \\ \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 2.5 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนนี้ของบริษัท จะสูงกว่าอุตสาหกรรมเดียวกัน แสดงว่าความสามารถในการทำกำไรของบริษัท อยู่ในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับคอกเบี้ยที่จะต้องจ่ายและมีความเสี่ยงทางการเงินต่ำ เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าการกู้ยืมในอนาคตยังสามารถเพิ่มได้อีก

อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการทำกำไร (Profitability Ratios)

1) อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการกำหนดราคาขายเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนสินค้าที่ซื้อมาขาย ถ้าผลลัพธ์ที่ออกมากสูง ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดี การกำหนดราคาขายเหมาะสมและต้นทุนสินค้าต่ำหรือต้นทุนวัสดุคงตัวกรณีถ้าเป็นการผลิต คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย} &= \frac{\text{กำไรขั้นต้น}}{\text{ขายสุทธิ}} \\ &= \frac{475}{3,000} \times 100 \\ &= 15.83 \% \end{aligned}$$

$$\text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} = 15 \%$$

จากอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายของบริษัทเท่ากับ 15.83% เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม แล้วสูงกว่าเพียงเล็กน้อย แสดงว่าการกำหนดราคาขายอยู่ในระดับที่เหมาะสม ตลอดจนการหาแหล่งวัสดุคงตัวหรือสินค้าเพื่อขายอยู่ในต้นทุนที่ต่ำซึ่งเป็นความสามารถของฝ่ายการตลาดและฝ่ายจัดซื้อวัสดุคงตัว

2) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรของกิจการโดยรวม อันเนื่องมาจากอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขายหักค่าใช้จ่ายทั้งหมดรวมทั้งภาษี ถ้าผลลัพธ์ออกมากสูง ถือว่ากิจการได้มีการบริหารต้นทุนสินค้าหรือวัสดุคงตัวลดลงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้ต่ำ (Low Cost) จึงมีผลให้กำไรสุทธิสูง คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย} &= \frac{\text{กำไรสุทธิต่อวันของผู้ต้องห้ามสามัญ}}{\text{ยอดขาย}} \\ &= \frac{120}{3,000} \times 100 \\ &= 4 \% \end{aligned}$$

$$\text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} = 3 \%$$

จากอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายของบริษัท เท่ากับ 4% เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม แล้วสูงกว่า 1% แสดงว่าบริษัทพุทธรักษากำไรดี สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ตลอดจนดอกเบี้ยจ่าย จึงทำให้บริษัทมีกำไรสุทธิที่ดีกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมเฉลี่ย

3) อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment : ROI) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการใช้สินทรัพย์รวมที่กิจการใช้ในการดำเนินงานอยู่เป็นประจำโดยไม่รวมสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน และสินทรัพย์ควรที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง เมื่อเปรียบเทียบกำไรสุทธิ ถ้าผลลัพธ์ที่ออกมากสูงถือว่ากิจการได้ใช้ความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ได้มีประสิทธิภาพในการทำกำไรสุทธิซึ่งเป็นของผู้ถือหุ้นสามัญ คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน} &= \frac{\text{กำไรสุทธิส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ}}{\text{สินทรัพย์รวมที่มีตัวตน}} \\ &= \frac{120}{2,000} \times 100 \\ &= 6 \% \\ \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 7.5 \% \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนของบริษัท เท่ากับ 6% เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมแล้วต่ำกว่า แสดงถึงความสามารถในการบริหารสินทรัพย์รวมของกิจการยังไม่ได้สร้างผลตอบแทนให้แก่ผู้ถือหุ้นได้ดีพอ หรือกิจการอาจมีสินทรัพย์ที่ไม่ได้ก่อให้เกิดรายได้มากเกินไป จึงควรที่จะพิจารณาขยายสินทรัพย์เหล่านี้ออกไปบ้าง

4) อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถจากการบริหารงานของกิจการเพื่อสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนของผู้ถือหุ้น โดยเฉพาะประสิทธิภาพด้านการจัดการสินทรัพย์ และการนำเงินทุนจากแหล่งภายนอกโดยการก่อหนี้มาใช้ในการดำเนินงาน ถ้าผลลัพธ์ออกมากสูงถือว่ากิจการบริหารสินทรัพย์และใช้ประโยชน์จากการก่อหนี้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นสูง คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น} &= \frac{\text{กำไรสุทธิส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \\ &= \frac{120}{1,000} \times 100 \\ &= 12 \% \\ \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 18.75 \% \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท เท่ากับ 12% เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมแล้วต่ำกว่า 6.75 % แสดงว่ากิจการได้นำเงินทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้นมาลงทุนมากความเสี่ยงต่ำ และมีการก่อหนี้น้อยจึงไม่ได้รับผลประโยชน์จากการก่อหนี้ในโอกาสต่อไปควรพิจารณาปรับโครงสร้างเงินทุนและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์สาธารให้มากกว่านี้โดยการเพิ่มยอดขายเพื่อให้กำไรสุทธิสูงขึ้น

5) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (Earning Per Share : EPS) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรที่ผู้ถือหุ้นสามัญ 1 หุ้น จะได้รับในแต่ละงวดบัญชี ถ้าผลลัพธ์ออกมากสูงถือว่ากิจการสร้างผลตอบแทนต่อ 1 หุ้นสามัญในทิศทางที่ดีขึ้น อัตราส่วนนี้อาจจะไม่ต้องเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม เพราะจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายเพิ่มขึ้นระหว่างงวดได้กิจการอาจมีนโยบายเหล่งเงินทุนโดยการเพิ่มทุนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ขายหุ้นเพิ่มทุนให้ประชาชนทั่วไป การแยกหุ้น การออกหุ้นปันผล เป็นต้น คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น} &= \frac{\text{กำไรสุทธิส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญ}} \\ &= \frac{120,000}{200,000} \\ &= 0.60 \text{ บาท} \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้นของบริษัทเท่ากับ 0.60 บาท แสดงว่าผู้ถือหุ้นสามัญ 1 หุ้นจะได้รับผลตอบแทน 0.60 บาท โดยราคาหุ้นสามัญ (Par Value) มีมูลค่าหุ้นละ 3 บาท หรือคิดเป็นผลตอบแทนเท่ากับ 20% ของราคาหุ้นสามัญ

อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการใช้สินทรัพย์ (Asset Management Ratios)

1) อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ถาวรที่มีตัวตน เพื่อดำเนินงานให้เกิดรายได้ ผลลัพธ์ที่ออกมากมีจำนวนครั้งสูง หมายถึง กิจการได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่คุ้มค่าต่อการลงทุน คือ หมุนเวียนได้หลายครั้งใน 1 รอบงวดบัญชี คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร} &= \frac{\text{ยอดขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ}} \\ &= \frac{3,000}{1,300} \\ &= 2.3 \text{ เท่า} \\ \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 4 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรของบริษัท เท่ากับ 2.3 ครั้ง เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมแล้วต่ำกว่า แสดงว่าการบริหารสินทรัพย์ถาวรของบริษัท เพื่อก่อให้เกิดยอดขายอยู่ในอัตราที่ต่ำ กิจกรรมควรที่จะพิจารณาแนวทางเพื่อปรับอัตราส่วนนี้ให้สูงขึ้น โดยการเพิ่มยอดขายให้คุ้มกับสินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่หรือตรวจสอบว่ามีสินทรัพย์ถาวรใดมากเกิน ความจำเป็นหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์เพื่อก่อให้เกิดยอดขายทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการจำหน่ายเพื่อที่จะทำให้มูลค่าของสินทรัพย์ถาวรลดลง

2) อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์รวมที่มีตัวตน เพื่อดำเนินงานให้เกิดรายได้ ผลลัพธ์ที่ออกมาก็มีจำนวนครั้งที่สูงหมายถึง กิจการได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์รวมที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าต่อ การลงทุนในสินทรัพย์รวม คือ หมุนเวียนได้หลายครั้งใน 1 รอบงวดบัญชี แต่ในการวิเคราะห์ควรที่จะต้องมีการตรวจสอบคุณประสิทธิภาพของสินทรัพย์แต่ละประเภท เช่น สินทรัพย์หมุนเวียนหรือสินทรัพย์ถาวรที่เกิดประสิทธิภาพที่แท้จริง คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม} &= \frac{\text{ยอดขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวมสุทธิ}} \\ &= \frac{3,000}{2,000} \\ &= 1.5 \text{ เท่า} \\ \text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 2.5 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

จากอัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมของบริษัท เท่ากับ 1.5 เท่า เมื่อเปรียบเทียบตั้งค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมแล้วต่ำกว่า แสดงว่าการบริหารสินทรัพย์รวมของบริษัท เพื่อก่อให้เกิดยอดขายอยู่ในอัตราที่ต่ำ แต่มีอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร มากกว่าวิเคราะห์ด้วยจะสังเกตได้ว่า ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมนั้น อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมน้อยกว่าคือต่ำกว่า 1 เท่า แต่อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรต่ำกว่า 1.7 เท่า ก็แสดงว่าบริษัทบริหารสินทรัพย์ถาวร ไม่มีประสิทธิภาพควรหาแนวทางแก้ไข ส่วนการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนอยู่ในเกณฑ์ที่ดียกเว้นการบริหารลูกหนี้ควรปรับปรุง

อัตราส่วนมูลค่าตลาด (Market Value Ratios)

1) อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไร (Price/Earning Ratio : P/E) เป็นอัตราส่วนที่แสดงการเปรียบเทียบระหว่างราคาตลาดของหุ้นสามัญ 1 หุ้น ต่อกำไรต่อหุ้น (EPS) อัตราส่วนนี้ส่วนใหญ่จะใช้ในการวิเคราะห์หุ้นสามัญของกิจการที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ว่าในขณะนี้

ราคาหุ้นสามัญมีราคาตลาดเป็นกีเท่าของกำไรต่อหุ้น ถ้าผลลัพธ์ออกมาสูงแสดงว่าการบริหารงานของกิจการน่าจะดีขึ้นในอนาคตซึ่งมีผู้เข้าไปซื้อหุ้นสามัญของกิจการมากทำให้ราคานี้สูงขึ้น แต่ในทางกลับกันสามารถวิเคราะห์ได้ว่าถ้าหากที่สูงนั้นไม่สอดคล้องกับกำไรต่อหุ้น อาจจะทำให้เกิดความเสี่ยงได้ เช่นกันสำหรับผู้ที่จะเข้าไปซื้อหุ้น คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไร} &= \frac{\text{ราคาตลาดหุ้นสามัญ}}{\text{กำไรสุทธิต่อหุ้น}} \\ &= \frac{4.10}{0.60} \\ &= 6.80 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

$$\text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} = 7 \text{ เท่า}$$

จากอัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรของบริษัท เท่ากับ 6.80 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมแล้วต่ำกว่าผู้ลงทุนอาจจะมองว่า บริษัท มีความเสี่ยงสูงกว่าบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน จึงไม่เป็นที่น่าสนใจเข้ามาซื้อหุ้นสามัญมากราคาจึงยังไม่สูง

2) มูลค่าหุ้นตามบัญชี (Book Value) เป็นอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบระหว่างส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญที่ปรากฏตามมูลค่าบัญชีตามมูลค่าที่บันทึก ณ วันใดวันหนึ่งที่รับรองกันโดยทั่วไปกับจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายผลลัพธ์ที่ออกมานแสดงมูลค่าที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับคืนหากเลิกกิจการ คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนมูลค่าหุ้นตามบัญชี} &= \frac{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่าย}} \\ &= \frac{1,000,000}{200,000} \\ &= 5 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} = 7 \text{ บาท}$$

มูลค่าหุ้นตามบัญชีของบริษัทเท่ากับ 5 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมแล้วต่ำกว่า หมายถึงถ้าบริษัทเลิกกิจการแล้วผู้ถือหุ้นจะได้รับค่าหุ้นคืนหุ้นละ 5 บาท ต่ำกว่าซึ่งกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันถึง 2 บาท แต่ถ้าต้องการทราบถึงอัตราส่วนราคาตลาดต่อผลตามบัญชี (Market / Book Ratio : MB) ก็สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{อัตราส่วนราคาต่อมูลค่าตามบัญชี} &= \frac{\text{ราคาราคาหักน้ำมัน}}{\text{มูลค่าตามบัญชีต่อหน่วย}} \\ &= \frac{4.10}{5} \\ &= 0.82 \text{ เท่า}\end{aligned}$$

$$\text{อัตราส่วนค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} = 1 \text{ เท่า}$$

อัตราส่วนราคาต่อมูลค่าตามบัญชีมีค่าเท่ากับ 0.82 เท่า ซึ่งต่ำกว่า 1 แสดงว่า ราคาต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของบริษัท ในกรณีนี้นักลงทุนจะเสนอซื้อหุ้นสามัญในราคานี้ต่ำเป็นการสะท้อนถึงความสามารถในการบริหารของบริษัท ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยเฉพาะการบริหารสินทรัพย์ถาวร

5. การวิเคราะห์งบการเงินตามระบบของดูปองท์ (Du Pont System of Analysis)

การนำ Du Pont System มาใช้ในการวิเคราะห์งบการเงินโดยเฉพาะทางด้านอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีวิธีการดังนี้

5.1 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI) ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถของกิจการด้านการลงทุน นำข้อมูลจากกำไรขาดทุนมาใช้คือ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Profit Margin on Sales) ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการทำกำไรสุทธิต่อยอดขาย นำข้อมูลจากบดูดและงบกำไรขาดทุนมาใช้คือ อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover) ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดยอดขายของกิจการ

$$\text{ROI} = \frac{\text{กำไรสุทธิต่อยอดขาย}}{\text{ยอดขาย}} \times \text{อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม}$$

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ยอดขาย}} \times \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

จากงบดูดและงบกำไรขาดทุน บริษัท พุทธรักษยา จำกัด

$$\begin{aligned} \text{ROI} &= \left(\frac{120}{3,000} \times 100 \right) \times \frac{3,000}{2,000} \\ &= 4 \% \times 1.5 \end{aligned}$$

$$\text{ROI ของบริษัท พุทธรักษยา จำกัด ปี } 25x 2 = 6 \%$$

$$\text{อุตสาหกรรมเฉลี่ย } 3 \% \times 2.5 = 7.5 \%$$

จากการวิเคราะห์โดยใช้สมการ ROI จะเห็นว่าบริษัทพุทธรักษยา จำกัด มีกำไรต่อยอดขายสูงกว่าอุตสาหกรรมเฉลี่ยแต่ความสามารถในการบริหารสินทรัพย์รวมต่ำกว่า ขณะนี้บริษัทจะต้องมีการปรับปรุงโดย

1) ต้องทำให้กำไรสุทธิจากยอดขายเพิ่มขึ้นโดยการควบคุมค่าใช้จ่าย ต้นทุนสินค้าขาย เป็นต้น ถ้าบริษัทพุทธรักษยา สามารถเพิ่มยอดขายเป็น 3,500,000 บาท และทำให้เพิ่มกำไรสุทธิจาก 120,000 บาท เป็น 150,000 บาท

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย} &= \frac{150}{3,500} \times 100 \\ &= 4.29 \% \end{aligned}$$

2) ให้มีการใช้สินทรัพย์ให้เต็มประสิทธิภาพเพื่อให้ยอดขายสูงขึ้น ถ้าบริษัทพุธรักษาสามารถทำให้ยอดขายสูงขึ้น จากเดิม 3,000,000 บาท เป็น 3,500,000 บาท

$$\text{อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์รวม} = \frac{3,500}{2,000} = 1.75 \text{ เท่า}$$

3) เพิ่มกำไรสุทธิต่อยอดและเพิ่มอัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์รวมตาม ข้อ 1) และ 2) ที่จะเป็นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ROI} &= 4.29 \times 1.75 \\ &= 7.5 \% \end{aligned}$$

ถ้าบริษัทใช้ความสามารถในการบริหารดังกล่าวบริษัทจะมีค่า ROI เท่ากับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมคือ 7.5%

5.2 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เป็นอัตราส่วนแสดงถึงความสามารถสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนของผู้ถือหุ้น เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ROI กับตัวคุณของผู้ถือหุ้น (Equity Multiplier) ซึ่งมาจากการอัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นการแสดงถึงการใช้ประโยชน์จากการก่อหนี้สิน ถ้าผลลัพธ์ที่ออกมากสูงแสดงว่ากิจการได้มีการก่อหนี้ส่วนหนึ่งเพื่อจัดหาสินทรัพย์ แต่กิจการก็จะมีความเสี่ยงสูง เช่นกัน จากกรณีบริษัท พุธรักษา จำกัด มีส่วนของผู้ถือหุ้น 1,000,000 บาท และก่อหนี้ 1,000,000 บาท สินทรัพย์รวม 2,000,000 บาท สามารถหาตัวคุณของผู้ถือหุ้นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{Equity Multiplier} &= \frac{\text{สินทรัพย์รวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \\ &= \frac{2,000}{1,000} \\ &= 2 \end{aligned}$$

แต่ถ้าบริษัท ไม่มีการก่อหนี้การลงทุนในสินทรัพย์รวมมาจาก ส่วนของผู้ถือหุ้น ทั้งหมด Equity Multiplier จะมีค่าเท่ากับ 1 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ค่าของ ROE จะเท่ากับ ROI เมื่อเอา ROI คูณกับ Equity Multiplier จะได้

$$\begin{aligned} \text{ROE} &= \text{ROI} \times \frac{\text{สินทรัพย์รวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \\ &= 6\% \times 1 \\ \text{ROE} &= 6\% = \text{ROI} \end{aligned}$$

แสดงว่า สำหรับบริษัทพุทธรักษा จำกัด ไม่ก่อหนี้ ค่าของ ROE จะเท่ากับ ROI แต่หากงบดุลของบริษัทพุทธรักษा จำกัด มีส่วนของผู้ถือหุ้น 1,000,000 บาท ROE จึงได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ROE} \text{ ของบริษัท พุทธรักษा จำกัด } \text{ปี } 25x2 &= 6\% \times 2 = 12\% \\ \text{ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม} &= 7.5\% \times 2.5 = 18.75\% \end{aligned}$$

หรือหา ROE โดยการปรับปรุงตามอัตราส่วน (Ratio) ตามที่กล่าวมาแล้ว

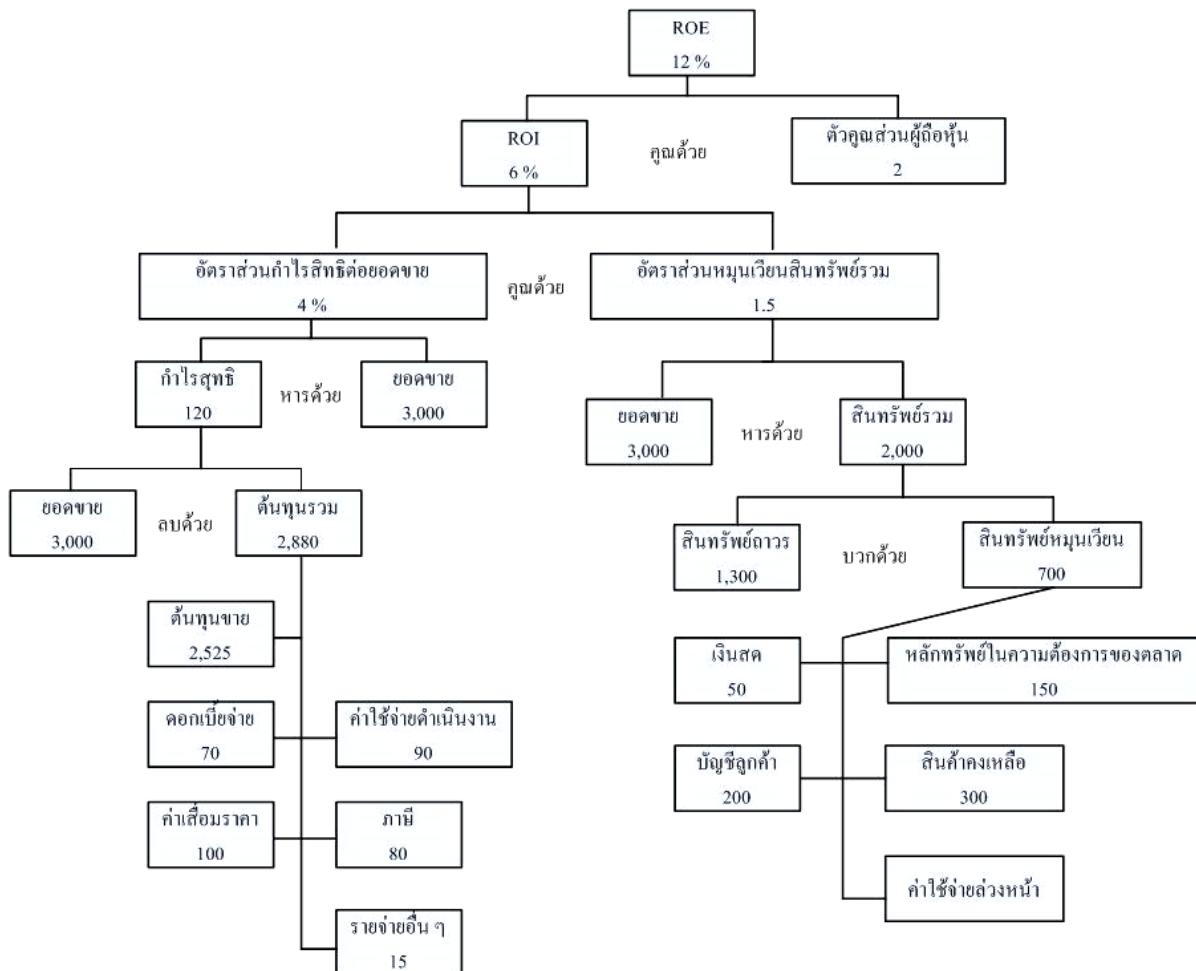
$$\begin{aligned} \text{ROE} &= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ยอดขาย}} \times \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times \frac{\text{สินทรัพย์รวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \\ &= 4\% \times 1.5 \times 2 \\ \text{ROE} &= 12\% \end{aligned}$$

จากการวิเคราะห์ ROE ตามระบบ Du Pont จะเห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบกับค่าอุตสาหกรรม เคลื่อนล้ำต่ำกว่า ถึง 6.75% ทั้ง ๆ ที่บริษัท มีกำไรสุทธิต่อยอดขายสูงกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม ก็แสดงว่า มีอัตราหมุนเวียน ของสินทรัพย์รวม ต่ำ หรือการใช้ สินทรัพย์ถาวรยังไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น การก่อหนี้ เพื่อจัดซื้อสินทรัพย์รวม ยังอยู่ในอัตราที่ต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น แต่ความเสี่ยงทางการเงิน ก็จะต่ำตาม โครงสร้างเงินทุน หรือตัวคูณของผู้ถือหุ้น (Equity Multipliers)

สรุปการวิเคราะห์ตาม Du Pont System เป็นการช่วยทำให้หาวิธีการปรับ ROE ให้สูงขึ้น ซึ่งจะทำให้нулค่าของธุรกิจสูงไปด้วยที่เป็นเป้าหมายทางธุรกิจ จึงขึ้นอยู่กับค่าขององค์ประกอบ 3 ประเภทคือ

- กำไรสุทธิต่อยอดขาย
- การบริหารสินทรัพย์รวม ให้มีประสิทธิภาพขึ้น
- การบริหารโครงสร้างเงินทุน ที่เหมาะสม

ถ้านักบริหารการเงินเห็นว่า องค์ประกอบใด มีจุดอ่อน หรือมีค่าต่ำ ก็ให้ปรับปรุงองค์ประกอบ นั้น ได้ถูกจุด เมื่อการคาดเร็วและประหัดงบประมาณ สามารถนำ Du Pont System มาใช้เป็นแผนผัง ได้ดังนี้

ภาพที่ 2-2 แผนผังแสดง Du Pont System บริษัท พุทธรักษ์จำกัด ปี 25x2 (หน่วย:พัน)

ที่มา : คดีแปลงจาก บริษัทแมม.ยจีน เอฟ. แอล โดยเริงรัก จำปาเงิน, 2543:48

จากภาพแสดง Du Pont System บริษัทพุธรักษา จำกัด เพื่อหาจุดอ่อนของบริษัท
ด้านทุนรวมสูงเกินไปหรือไม่ เมื่อเทียบกับยอดขาย จะนับผู้จัดการการเงินก็จะต้องเสนอผู้บริหาร
และฝ่ายต่างๆ ให้ทำการแก้ไขในเรื่องด้านทุน เช่น ด้านทุนสินค้าขายที่สูงอาจจะต้องให้ฝ่ายจัดซื้อหา
แหล่งวัสดุดีใหม่หรือบริหารสินค้าคงเหลือเพื่อจะได้มีอำนาจต่อรองกับผู้ขายได้ ถ้าในกรณี
สินทรัพย์รวมมีมากเกินความต้องการทำให้อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์รวมต่ำอาจจะต้องมีการ
พิจารณา จำหน่ายสินทรัพย์ตัวรอออกไปบ้างที่เกินความจำเป็น และควบคุมสินค้าคงเหลืออย่างมี
ประสิทธิภาพจะทำให้อัตราส่วนดังกล่าวสูงขึ้น ลิ่งเหล่านี้มีส่วนที่จะทำให้ ROI สูงขึ้น นอกจากนั้น
บริษัท อาจจะให้มีการก่อหนี้เพิ่มมากขึ้นแทนที่จะใช้ส่วนของผู้ถือหุ้นเมื่อต้องการขยายธุรกิจใน
อนาคต หุ้นสามัญของบริษัทพุธรักษา จำกัด สูงขึ้นได้

6. งบกระแสเงินสด (Cash Flow Statement)

6.1 ความสำคัญของงบกระแสเงินสด

เงินสดเป็นรายการหนึ่งในสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง เปรียบเสมือนเส้นเลือดที่ใช้หล่อเลี้ยงธุรกิจ ผู้บริหารกิจการจึงมักจะให้ความสนใจการเปลี่ยนแปลง ของเงินสด เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในงบดุลซึ่งแสดงฐานะ การเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่งและบ่งบอกขาดทุนแสดงให้ทราบถึงผลการดำเนินงานในวง บัญชีหนึ่งซึ่งไม่เพียงพอ เพราะไม่ได้แสดงถึงการเคลื่อนไหวเงินสด ฉะนั้นจึงต้องจัดทำงบกระแสเงินสด เพื่อแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของเงินสดในช่วงเวลาต่างๆ ว่าเป็นอย่างไรบ้าง สาเหตุของ การเปลี่ยนแปลงตลอดจนการแสดงถึงแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินสด โดยเฉพาะการต้องการ ทราบถึงเงินสดที่ได้มาและการใช้ไปในกิจกรรมการดำเนินงาน การหาเงินทุนและการลงทุน

ในปัจจุบันนี้ได้มีข้อบังคับ ตลาดหลักทรัพย์ (Securities and Exchange Commission : SEC) และคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีการเงิน (Financial Accounting Standard Board : FASB) ของประเทศไทย ได้เห็นความสำคัญที่ผู้ใช้งบการเงินเพื่อวิเคราะห์กิจการ จะได้ทราบถึงการ ได้มาและใช้ไปของเงินสดในกิจกรรมด้านต่างๆ ต้องจัดทำงบกระแสเงินสดในรายงานประจำปีด้วย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ได้กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จัดทำงบ กระแสเงินสดสำหรับรอบระยะเวลาบัญชี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2537 เป็นต้นไป งบกระแสเงินสด เป็นงบการเงินของกิจการอีกงบที่นึงที่ต้องจัดทำจากงบดุลและงบกำไรขาดทุน เพราะงบกระแส เงินสดเป็นส่วนหนึ่งของงบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินที่แสดงการเคลื่อนไหวของเงินสด ในรอบระยะเวลาหนึ่ง ทั้งแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสด

6.2 แหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินสด

เมื่อกิจการเริ่มดำเนินงาน ไม่ว่าจะจัดตั้งโดยเจ้าของคนเดียว, ห้างหุ้นส่วน หรือใน รูปของบริษัท จำกัด ก็จะมีที่มาของเงินทุน เช่น ถ้าเจ้าของคนเดียวเงินลงทุนอาจเป็นของเจ้าของที่ ได้เก็บออม ถ้าเป็นรูปบริษัท จำกัด เงินทุนจะมาจากการออกจำหน่ายหุ้น แต่ถ้าไม่เพียงพอ ก็จะ ภูมิใจแหล่งเงินทุนภายนอกเพิ่มเติมเพื่อที่จะให้กิจการดำเนินได้ต่อไป เมื่อได้เงินทุนทั้งที่มาจาก เจ้าของหรือภูมิใจการก็จะนำไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ ขึ้นอยู่กับว่าเป็นธุรกิจประเภทใด และบางครั้งก็นำไปชำระหนี้เมื่อถึงกำหนด กิจการดำเนินงานก็ยอมจะมีผลตอบแทนในรูปของผล กำไรซึ่งเป็นเงินทุนจากการดำเนินงาน กิจการก็จะนำผลกำไรที่ได้รับ จ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น หรือบางส่วนก็นำไปขยายกิจการซึ่งต้องลงทุนในสินทรัพย์เพิ่มเติม หรือเมื่อพิจารณาแล้วว่า สินทรัพย์บางอย่างที่ไม่มีความจำเป็นก็จะขายออกไป เพื่อนำเงินมาใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นกว่า บางครั้งกิจการจำเป็นจะต้องมีการเพิ่มทุนโดยการขายหุ้นเพิ่มแก่บุคคลภายนอก เพื่อนำเงินมา ดำเนินงานหรือชำระหนี้บางส่วนเงินทุนดังกล่าวข้างต้น ส่วนหนึ่งจะได้มาในรูปเงินสด และอาจ ต้องใช้ไปในรูปของเงินสด เงินสดเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนที่มีสภาพคล่องสูง (Liquidity)

ในกิจการหนึ่งๆ จะมีกิจกรรมหลักสามัญ 3 ประการ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเงินสด ดังนี้

1) กิจกรรมการดำเนินงาน (Operating Activities) เป็นการดำเนินงานประจำวัน ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ต่างๆ แก่กิจการและการจ่ายเงินสดเป็นค่าสินค้าและบริการต่างๆ หรือผลิต่างของเงินสดที่ได้รับและเงินสดที่จ่ายออกไป คือเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานหรือกำไรสุทธิ นั่นเอง ตัวอย่างเช่น ขายสินค้าและบริการได้เงินสด เงินสดรับจากรายได้ ค่าสิทธิ ค่าธรรมเนียม ดอกเบี้ย เงินปันผล ส่วนเงินสดจ่ายคือการซื้อสินค้าและค่าบริการ ค่าเช่า ดอกเบี้ยจ่าย เป็นต้น

2) กิจกรรมการลงทุน (Investing Activities) เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดหาสินทรัพย์ ภารต่างๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานโดยการจ่ายเงินสดออกไป หรือขายสินทรัพย์ภารต่างๆ ไม่จำเป็นต้องมีไว้ก็จะแสดงถึงแหล่งที่มาของเงินสด ตลอดจนการลงทุนอื่นๆ ของกิจการ เช่น การซื้อขายหุ้น สามัญของกิจการอื่น การให้บุคคลอื่นกู้ยืมเงิน การซื้อกองทุน การขายหุ้นสามัญ เป็นต้น ก็จะแสดงถึงแหล่งที่มาและใช้ไปของกิจการ

3) กิจกรรมการจัดหาเงิน (Financing Activities) เป็นกิจกรรมหาเงินทุน (เงินสด) จากแหล่งต่างๆ ซึ่งจะแสดงเป็นแหล่งที่มาของเงินสดที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของรายการหนี้สินระยะยาวและล่วงของเจ้าของ ยังมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างเงินทุนของกิจการ เช่น การกู้ยืมและชำระหนี้คืนเจ้าหนี้ การออกหุ้นกู้- การได้ถอนหุ้นกู้ การออกหุ้นบุริมสิทธิ์ ตลอดจนการเพิ่มทุนหุ้นสามัญและการจ่ายปันผลแก่ผู้ถือหุ้นทุนของกิจการ เป็นต้น

● แหล่งที่มาของกระแสเงินสดของกิจการ

จากกิจกรรมดำเนินงาน

- กำไรจากการดำเนินงาน
- สินทรัพย์หมุนเวียนลดลง
- หนี้สินหมุนเวียนเพิ่มขึ้น

จากกิจกรรมการลงทุน

- ขายสินทรัพย์ภารต่าง
- ขายหุ้นสามัญของบริษัทอื่น
- ขายหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด

จากกิจกรรมการจัดหาเงิน

- ออกรายหุ้นสามัญเพิ่ม
- ออกรหุ้นกู้

● แหล่งใช้ไปของกระแสเงินสดของกิจการ

จากกิจกรรมดำเนินงาน

- ขาดทุนจากการดำเนินงาน
- สินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้น
- หนี้สินหมุนเวียนลดลง

จากกิจกรรมการลงทุน

- ซื้อสินทรัพย์ตัวร
- ซื้อหุ้นสามัญของบริษัทอื่น
- ซื้อกองทุนรวม
- ซื้อหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด

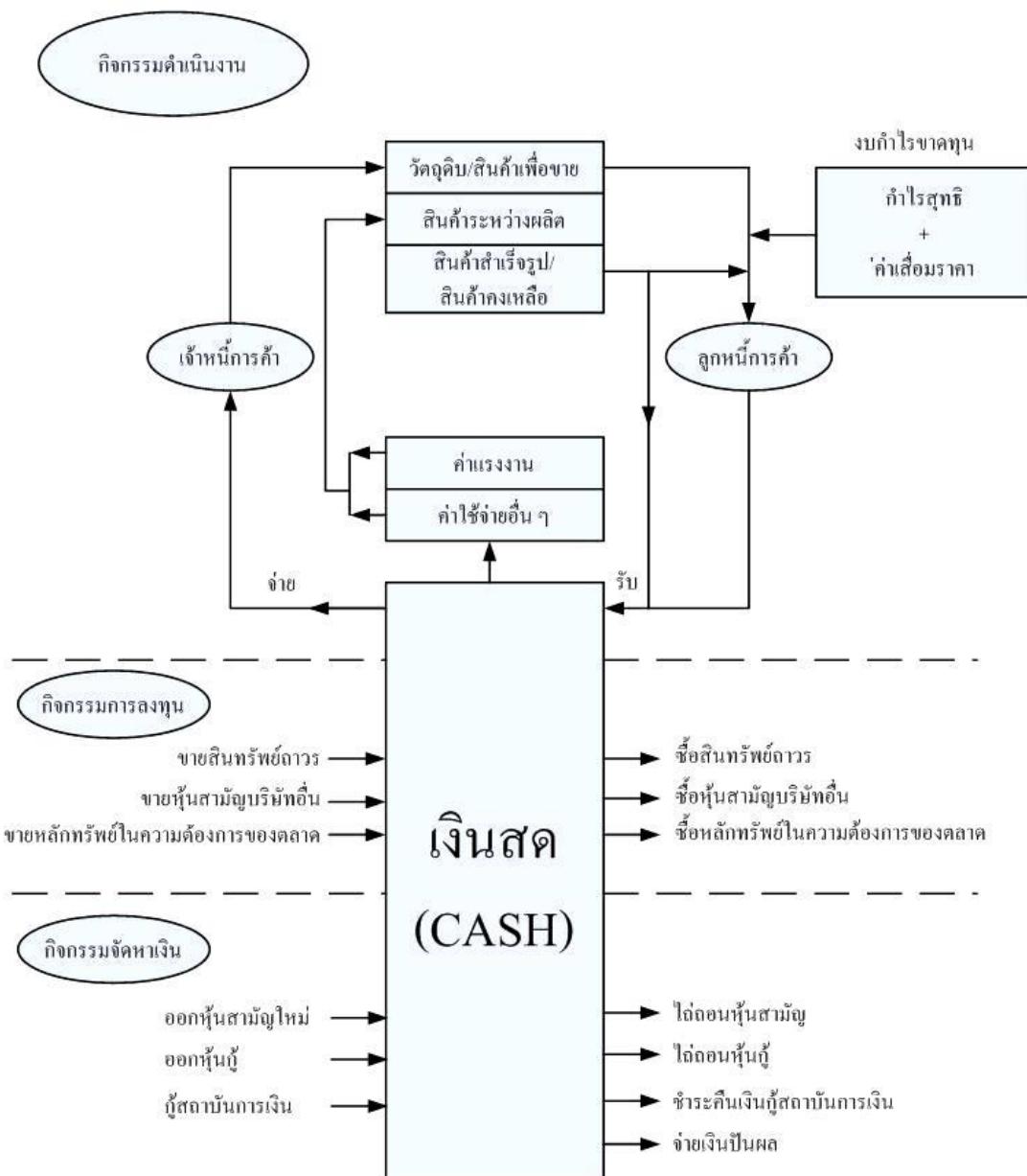
จากกิจกรรมการจัดหาเงิน

- ไถ่ถอนหุ้นกู้
- ซื้อหุ้นสามัญคืน
- เงินสดจ่ายปันผลผู้ถือหุ้น

ให้ดูภาพที่ 2-3 ประกอบคำอธิบายข้างต้น

จะเห็นได้ว่ารายการต่างๆ ที่เป็นการใช้ไปของกระแสเงินสดจะเป็นรายการที่ตรงกับข้ามกับที่มาของเงินสดหรือพิจารณาจากบดุลจะสามารถแสดงถึงการได้มาและใช้ไปของเงินสดได้ดังนี้

การได้มา	การใช้ไป
สินทรัพย์ (ยกเว้นเงินสด) <u>ลดลง</u>	สินทรัพย์ (ยกเว้นเงินสด) <u>เพิ่มขึ้น</u>
หนี้สิน <u>เพิ่มขึ้น</u>	หนี้สิน <u>ลดลง</u>
ส่วนของเจ้าของ <u>เพิ่มขึ้น</u>	ส่วนของเจ้าของ <u>ลดลง</u>

ภาพที่ 2-3 ผังแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสดตามลักษณะกิจกรรม

ที่มา : ดัดแปลงจาก บงชัย สันติวงศ์ และชัยศรี สันติวงศ์, 2534:34

6.3 การจัดทำงบกระแสเงินสด

การจัดทำงบกระแสเงินสดของกิจการนั้น สามารถจัดทำได้จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในรายการสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นในงบดุลของกิจการ 2 งบดุล และวิเคราะห์รายการรายได้ – รายจ่าย จากงบกำไรขาดทุนประจำงวด นั้นการจัดทำงบกระแสเงินสด จึงมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1) รวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ต้องรวบรวมเพื่อจัดทำงบกระแสเงินสด จากงบดุล 2 งบ และงบกำไรขาดทุนของงวดที่ต้องการวิเคราะห์ ตัวอย่าง สมมติว่างวดที่ต้องการวิเคราะห์กระแสเงินสด ที่ต้องการวิเคราะห์ของปี $25x2$ จะนับต้องมีข้อมูลที่จะจัดทำประกอบด้วย

- งบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม $25x1$ (ต้นงวด)
- งบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม $25x2$ (ปลายงวด)
- งบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม $25x2$

2) เปรียบเทียบข้อมูล เมื่อได้งบดุลแล้วให้เปรียบเทียบงบดุล 2 งบ นั้น เพื่อหาเงินสด ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยแสดงเป็นจำนวนผลต่างที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง

3) วิเคราะห์ผลต่างเมื่อเปรียบเทียบงบดุลแล้ว ผลต่างที่ได้นั้นจะต้องวิเคราะห์ว่าเป็น แหล่งที่มาหรือแหล่งใช้ไปของเงินสด เป็นการจัดทำงบกระแสเงินสดแบบง่าย เพื่อได้ตรวจสอบ ความถูกต้องกับเงินสดคงเหลือปลายงวด โดยนำเงินสดต้นงวด บวก ที่มาของเงินสด (กระแสเงินสดรับ) หัก การใช้ไปของเงินสด (กระแสเงินสดจ่าย) เท่ากับ เงินสดคงเหลือปลายงวดที่ปรากฏในงบดุล

4) การจัดทำงบกระแสเงินสดโดยแยกตามกิจกรรม ข้อ 6.2 ใน การจัดทำงบกระแสเงินสด ของกิจกรรมการดำเนินงาน สามารถทำได้ 2 วิธี คือ

- วิธีทางตรง (Direct Method) เป็นการแสดงเงินสดรับ (จ่าย) ตามรายการ ในงบกำไรขาดทุน หรือตามเกณฑ์เงินสด
- วิธีทางอ้อม (Indirect Method) เป็นการแสดงถึงผลกำไรสุทธิ (ขาดทุน) ในงบกำไรขาดทุน แล้วปรับปรุงด้วยผลกำไรระหว่างทบทบ กำไรสุทธิที่ไม่เกี่ยวกับเงินสด และสินทรัพย์หมุนเวียน จากกิจกรรมดำเนินงาน วิธีทางอ้อมนี้เป็นที่นิยมใช้กันทั่วไป

ณ ที่นี่จะให้ทำงบกระแสเงินสดแบบง่ายตามข้อ 6.3.3 ก่อน แล้วจึงนำข้อมูลไป จัดทำงบกระแสเงินสดของกิจกรรมการดำเนินงานวิธีทางอ้อม เพื่อจะได้ช่วยสอนยังความถูกต้อง เงินสดคงเหลือปลายงวด

ตัวอย่างที่ 2-2 งบดุลและงบกำไรขาดทุนของบริษัทมະลิซชัน จำกัด

บริษัท มະลิซชัน จำกัด

งบดุล

ณ 31 ธันวาคม 25.....

(หน่วย : พันบาท)

25x1

25x2 การเปลี่ยนแปลง

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

- เงินสด	300	400	100
- หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด	200	600	400
- บัญชีลูกหนี้	500	400	(100)
- สินค้าคงเหลือ	<u>900</u>	<u>600</u>	<u>(300)</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,900	2,000	100

สินทรัพย์ถาวร

- ที่ดินและอาคาร	1,050	1,200	150
- เครื่องจักรและอุปกรณ์	<u>1,150</u>	<u>1,300</u>	<u>150</u>
- หัก ค่าเสื่อมราคา	<u>1,200</u>	<u>1,300</u>	<u>(100)</u>
รวมสินทรัพย์ถาวร	1,000	1,200	200
รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	<u>2,900</u>	<u>3,200</u>	<u>300</u>

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สินหมุนเวียน

- บัญชีเจ้าหนี้	500	700	200
- ตัวเงินจ่าย	700	600	(100)
- ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>200</u>	<u>100</u>	<u>(100)</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,400	1,400	-
- หุ้นกู้อายุ 10 ปี	<u>400</u>	<u>600</u>	<u>200</u>
รวมหนี้สินทั้งหมด	1,800	2,000	200

ส่วนของผู้ถือหุ้น

- หุ้นบุริมสิทธิ	100	100	-
- หุ้นสามัญ (ราคาหุ้นละ 1.20 บาท จำนวน 100,000 หุ้น)	120	120	-
- ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	380	380	-
- กำไรสะสม	<u>500</u>	<u>600</u>	<u>100</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	1,100	1,200	100
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>2,900</u>	<u>3,200</u>	<u>300</u>

บริษัท มะลิช้อน จำกัด
งบกำไรขาดทุน

ณ 31 ธันวาคม 25x2

(หน่วย : พันบาท)

ขายสุทธิ	1,700
หัก ต้นทุนสินค้าเพื่อขาย	<u>1,000</u>
กำไรขั้นต้น	700
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>330</u>
กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี (EBIT)	370
หัก ดอกเบี้ยจ่าย	<u>70</u>
กำไรก่อนภาษี (EBT)	300
หัก ภาษีจ่าย (40 %)	<u>120</u>
กำไรสุทธิหลังภาษี (EAT)	180
กำไรที่จัดสรรให้ผู้ถือหุ้นสามัญ	<u>10</u>
กำไรที่จัดสรรให้ผู้ถือหุ้นสามัญ (EAC)	170

วิธีทำงานกระแสเงินสดแบบง่าย

บริษัท มะลิช้อน จำกัด

งบกระแสเงินสดแบบง่าย

ณ 31 ธันวาคม 25x2

(หน่วย : พันบาท)

(1) เงินสดยกมา (31 ธ.ค. x1)	300
(2) ที่มาของเงินสด	
- กำไรสุทธิหลังภาษี	180
- ค่าเสื่อมราคา	<u>100</u> 280
- บัญชีลูกหนี้	100
- สินค้าคงเหลือ	300
- บัญชีเจ้าหนี้	200
- ออกรหุ้นกู้เพิ่ม	<u>200</u>
รวมที่มาของเงินสด	1,080

(หน่วย : พันบาท)

(3) การใช้ไปของเงินสด

- หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด	400
- ที่ดินและอาคาร	150
- เครื่องจักรและอุปกรณ์	150
- ตัวเงินจ่าย	100
- ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	100
- จ่ายเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ์และสามัญ *	<u>80</u>
รวมการใช้ไปของเงินสด	980
เงินสดคงเหลือปลายงวด (31 ธ.ค. x2) ; (1) + (2) - (3)	<u>400</u>

ตารางที่ 2-2 แสดงงบกระแสเงินสดอย่างง่าย

การหาเงินปันผลจ่าย *

$$\begin{array}{lcl} \text{เงินปันผลจ่าย} & = & \text{กำไรสะสมต้นงวด} + \text{กำไรสุทธิ} - \text{กำไรสะสมปลายงวด} \\ 80 & = & 500 + 180 - 600 \end{array}$$

จากตารางที่ 2-2 สามารถแสดงถึงวิธีการจัดงบกระแสเงินสดอย่างง่าย ดังนี้

(1) นำเงินสดยกมาจากการบดุลปี 25x1 เป็นจำนวนเงิน คือ 300,000 บาท

(2) นำแหล่งที่มาของกระแสเงินสดจากกำไรสุทธิของงบกำไรขาดทุนปี 25x2 คือ 180,000 บาท รวมกับค่าเสื่อมราคาที่เพิ่มขึ้น 100,000 บาท เท่ากับ 280,000 บาท และรายการในงบดุลที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นที่มาของเงินสด เช่น การลดลงของบัญชีลูกหนี้ 100,000 บาท เป็นต้น จะรวมกันได้ 700,000 บาท ขณะนั้นแหล่งที่มาของเงินสด 1,080,000 บาท

(3) นำแหล่งที่ใช้ไปของกระแสเงินสด เช่น การเพิ่มขึ้นของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด 400,000 บาท การเพิ่มขึ้นของที่ดินและอาคาร 150,000 บาท เป็นต้น ขณะนั้นแหล่งที่ใช้ไปของเงินสด 980,000 บาท

(4) นำผลรวมของเงินสดยกมา (1) + แหล่งที่มาของเงินสด (2) - แหล่งที่ใช้ไปของเงินสด (3) ผลลัพธ์ที่ได้จะเท่ากับ 400,000 บาท (เงินสดคงเหลือปลายงวดปี 25x2)

จากการจัดทำงบกระแสเงินสดแบบง่ายนี้เพื่อสะท้อนให้เห็นกับแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสด ซึ่งทำให้กระแสเงินสดคงเหลือสิ้นงวดปี 25x2 เพิ่มขึ้น 400,000 บาท แต่ไม่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้ชัดเจนถึงรายการต่างๆ ที่เป็นแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสด ขณะนั้นควรนำข้อมูลจากงบกระแสเงินสดแบบง่ายไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงบกระแสเงินสดของกิจกรรมการดำเนินงานวิธีทางอ้อม โดยแยกตามลักษณะของกิจกรรมสำคัญ 3 กิจกรรมต่อไป ตามตารางที่ 2-3

วิธีทำงบกระแสเงินสดแบบทางอ้อม

บริษัท มະลิซ่อน จำกัด

งบกระแสเงินสด (แบบทางอ้อม)

ณ 31 ธันวาคม 25x2

(หน่วย : พันบาท)

(1) กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

กำไรสุทธิ	180
ปรับผลกระทบกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน	
ค่าเสื่อมราคา	100
การลดลงของบัญชีลูกหนี้	100
การลดลงของสินค้าคงเหลือ	300
การเพิ่มขึ้นของบัญชีเจ้าหนี้	200
การลดลงของค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>(100)</u>
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	780

(2) กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน

การเพิ่มขึ้นของที่ดินและอาคาร	(150)
การเพิ่มขึ้นของเครื่องจักรและอุปกรณ์	(150)
การเพิ่มขึ้นของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด	<u>(400)</u>
กระแสเงินสดจากการลงทุน	(700)

(3) กระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาราย

การลดลงของตัวเงินจ่าย	(100)
การเพิ่มขึ้นของหุ้นกู้	200
เงินปันผลจ่ายหุ้นบุริมสิทธิและหนี้สามัญ	<u>(80)</u>
กระแสเงินสดจากการลงทุน	20
กระแสเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง) ระหว่างงวด	100
รวม เงินสดต้นงวด (31 ธ.ค. x1)	<u>300</u>
เงินสดปลายงวด (31 ธ.ค. x2)	<u>400</u>

ตารางที่ 2-3 แสดงงบกระแสเงินสดของกิจกรรมดำเนินงานวิธีทางอ้อม

จากตาราง 2-3 การจัดทำงบกระแสเงินสด สามารถนำวิเคราะห์ได้ดังนี้

1) งบกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของบริษัทมูลค่า จำกัด เพิ่มขึ้น 780,000 บาท ซึ่งได้มามากกว่าสูตรที่คำนวณมา ค่าเสื่อมราคา การรับชำระหนี้จากลูกค้าทำให้ลูกหนี้ลดลง การดำเนินงานด้านการขายสินค้าทำให้สินค้าคงเหลือลดลงและมีความสามารถในการก่อหนี้จากการเข้าหนี้การค้ารวมเป็นเงิน 880,000 บาท แต่บริษัทมีการชำระค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น 100,000 บาท ซึ่งมีผลทำให้เงินสดสูตรที่ได้มามากกว่าเงินสดที่ใช้ไป เท่ากับ $880,000 - 100,000 = 780,000$ บาท

2) งบกระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนของกิจการลดลง 700,000 บาท อันเนื่องมาจากกิจการ ได้ลงทุนในสินทรัพย์固定资产เพิ่มขึ้นทำให้เงินสดออกไป 300,000 บาท และนอกจากนั้น บริษัท มีสภาพคล่องส่วนเกินจึงนำเงินสดที่เหลือไปลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดอีก 400,000 บาท รวมแล้วจะทำให้กระแสเงินสดของกิจกรรมลงทุนลดลง 700,000 บาท

3) งบกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหารเงิน จะเห็นได้ว่ากิจการมีการออกหุ้นกู้ จำหน่ายทำให้เงินสดไหลเข้า 200,000 บาท มีการชำระหนี้จากตัวเงินจ่าย 100,000 บาท และการจ่ายเงินปันผลให้แก่หุ้นบุริมนิตย์และหุ้นสามัญจำนวน 80,000 บาท ที่มีผลทำให้เงินสดสูตรเพิ่มจากกิจกรรมการจัดหารเงินเท่ากับ $200,000 - 100,000 - 80,000 = 20,000$ บาท

ฉะนั้นทั้ง 3 กิจกรรม สามารถวิเคราะห์ได้ว่ากิจการมีความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนได้ดีจนเกิดสภาพคล่องทำให้กิจการนำส่วนเกินสภาพคล่องไปลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด และกิจการสามารถลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์ถาวรสิ่ง 300,000 บาท โดยการออกหุ้นกู้มาเสริมในการจัดสินทรัพย์ถาวร 200,000 บาท และยังทำให้กิจการมีกระแสเงินสดสูตรเพิ่มขึ้นถึง 100,000 บาท รวมกับเงินสดต้นขาด 300,000 บาท เท่ากับ 400,000 บาท

6.4 ประโยชน์ของงบกระแสเงินสด

1) ช่วยให้ฝ่ายบริหารได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของเงินสดที่ไม่สมดุล อันจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้ตระหนักรถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางแก้ไข เช่น กรณีการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ซึ่งไม่สอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของยอดขายสามารถทำให้ขาดสภาพคล่องได้ เป็นต้น

2) ช่วยในการวางแผนในอนาคตเกี่ยวกับการบริหารเงินสดให้เพียงพอแก่ความต้องการ เช่น นำไปใช้ในการชำระหนี้เจ้าหนี้การค้า ธนาคารหรือการจ่ายเงินปันผล เป็นต้น

3) ช่วยฝ่ายบริหารสามารถประเมินการจัดหารเงินสดให้เพียงพอ หรือนำเงินสดที่เกินความต้องการไปลงทุนหากปะโยชน์ระยะสั้น ภายใต้ความเสี่ยงที่เหมาะสม

4) ช่วยในการอธิบายของความแตกต่างระหว่างกำไรสุทธิและกระแสเงินสด สุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน

5) ช่วยให้รับทราบถึงรายการที่เป็นเงินสดที่เกิดขึ้นในระหว่างงวด จากกิจกรรม การลงทุนและกิจกรรมการจัดทำเงิน

สรุป

การวิเคราะห์งบการเงินเป็นการนำข้อมูลในอดีตเพื่อใช้พัฒนาการต่อไป ข้อมูล ดังกล่าวประกอบด้วยงบการเงินที่สำคัญได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุนและงบกระแสเงินสด งบดุล และงบดึงฐานะการเงินของกิจการ และงบกำไรขาดทุนแสดงถึงผลการดำเนินงานของกิจการในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา งบกระแสเงินสดแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของเงินสดจากแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสดในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านจากข้อมูลของงบดุลและงบกำไรขาดทุน

การวิเคราะห์งบการเงินนั้นอยู่ในความต้องการของบุคคลต่างๆ ได้แก่ ฝ่ายบริหารของ กิจการ เจ้าหนี้ นักลงทุน ผู้สอบบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบถึงสภาพคล่อง ผลตอบแทน ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์และผลการดำเนินงานในการวิเคราะห์งบการเงินจะ ใช้วิธีการเปรียบเทียบเป็น 2 ลักษณะคือ การเปรียบเทียบผลของอัตราส่วนทางการเงิน ปัจจุบันกับอดีต ในธุรกิจของ และการเปรียบเทียบผลอัตราส่วนทางการเงินกับธุรกิจอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน เพื่อจะได้ทราบข้อบกพร่องในด้านใดเพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป อัตราส่วนที่สำคัญแบ่งเป็น

5 ประเภท คือ

- อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง
- อัตราส่วนวัดสภาพหนี้
- อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการทำกำไร
- อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการใช้สินทรัพย์
- อัตราส่วนมูลค่าติดต่อ

นอกจากนี้วิเคราะห์ทางการเงินก็สามารถนำวิธีการวิเคราะห์งบการเงิน ตามระบบของ คูปองที่ซึ่งจะเน้นในด้านผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) การวิเคราะห์งบกระแสเงินสดเพื่อศึกษาถึงแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินสดเพื่อทราบความ เคลื่อนไหวของเงินสดสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อช่วยขยายข้อสงสัยปัญหาการขาดแคลนเงินสด ถึงแม่กิจการจะมีกำไรสุทธิ โดยแยกเป็นกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการดำเนินงาน กิจกรรม การลงทุนและกิจกรรมการจัดทำเงินทุน

แบบฝึกหัดบทที่ 2

การวิเคราะห์งบการเงิน

1. การวิเคราะห์งบการเงินมีวัตถุประสงค์เพื่อประยุกษาสำหรับบุคลากรลุ่มใดบ้าง อธิบาย
2. งบออกส่วนประกอบของงบดุลและมีความสัมพันธ์กับการเงินอย่างไร
3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมีการเปรียบเทียบในลักษณะใดบ้างอธิบาย
4. บริษัท น้ำฝน จำกัด มีงบกำไรขาดทุนบางส่วน และอัตราส่วนทางการเงินตามที่กำหนดให้ดังนี้

ขาย
ต้นทุนขาย	225,000
กำไรขั้นต้น
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	12,500
กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี
ดอกเบี้ยจ่าย
กำไรก่อนภาษี
ภาษีจ่าย (30%)
กำไรสุทธิ
อัตราส่วนต้นทุนขายต่อยอดขาย	90 %
อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย	10 %
อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย	2.8 %
อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	5 เท่า

ให้แสดงวิธีคำนวณเพื่อเดิมคำตอบในที่เว้นว่างไว้ของงบกำไรขาดทุน

5. บริษัท นำค้าง จำกัด ผู้ผลิตนำคื่ม มีงบการเงินเปรียบเทียบดังนี้

บริษัท นำค้าง จำกัด
งบดุลเปรียบเทียบ
ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : พันบาท)

สินทรัพย์	2544	2545
เงินสด	500	700
ลูกหนี้การค้า	300	600
สินค้าคงเหลือ	1,800	1,500
อาคารและเครื่องจักร	<u>2,200</u>	<u>2,600</u>
รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	<u>4,800</u>	<u>5,400</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
เจ้าหนี้การค้า	1,100	1,800
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	500	400
หนี้สินระยะยาว	<u>1,000</u>	<u>800</u>
รวมหนี้สิน	2,600	3,000
หุ้นสามัญ	2,000	2,000
กำไรสะสม	<u>200</u>	<u>400</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	2,200	2,400
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>4,800</u>	<u>5,400</u>

บริษัท น้ำค้าง จำกัด
งบกำไรขาดทุนเบรียบเที่ยบ
ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : พันบาท)

	2544	2545
ขายสุทธิ	10,500	12,000
หัก ต้นทุนสินค้าขาย	<u>7,800</u>	<u>8,500</u>
กำไรขั้นต้น	2,700	3,500
หัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>1,570</u>	<u>2,200</u>
กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี	1,130	1,300
หัก ดอกเบี้ยจ่าย	<u>70</u>	<u>60</u>
กำไรก่อนภาษี	1,060	1,240
หัก ภาษีจ่าย (30%)	<u>318</u>	<u>372</u>
กำไรหลังภาษี	742	868

ให้เบรียบเที่ยบอัตราส่วนจากงบการเงินปี 2544 กับปี 2545 และตรวจสอบว่าปี 2545 มีจุดเด่นหรือต้องปรับปรุงด้านใด

- อัตราส่วนหมุนเวียน
- อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้
- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
- อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย
- อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย
- อัตราส่วนผลตอบแทนจากการส่วนของผู้ถือหุ้น

6. ต่อไปนี้เป็นงบการเงินของบริษัท น้ำใส จำกัด

บริษัท น้ำใส จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546

(หน่วย : พันบาท)

สินทรัพย์

เงินสด	240
หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด	60
ลูกหนี้การค้า	960
สินค้าคงเหลือ	<u>1,440</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,700
อาคารและเครื่องจักร	5,700
หัก ค่าเสื่อมราคา	<u>2,400</u>
อาคารและเครื่องจักรสุทธิ	3,300
รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	<u>6,000</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
เจ้าหนี้การค้า	480
ตัวเงินจ่าย	720
กู้ธนาคารระยะสั้น	<u>240</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,440
เงินกู้ระยะยาว	530
หุ้นสามัญ (200,000 หุ้น)	2,400
กำไรสะสม	1,630
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>4,030</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>6,000</u>

บริษัท น้ำใส จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2545

(หน่วย : พันบาท)

ขายสุทธิ	12,000
หัก ต้นทุนสินค้าขาย	<u>8,400</u>
กำไรขั้นต้น	3,600
หัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>1,680</u>
กำไรจากการดำเนินงาน (EBIT)	1,920
หัก ดอกเบี้ยจ่าย (I)	<u>120</u>
กำไรก่อนภาษี (EBT)	1,800
หัก ภาษีจ่าย (30%)	<u>540</u>
กำไรสุทธิหลังภาษี	1,260

ให้ทำ

6.1 คำนวณหาพร้อมอธิบายอัตราส่วนต่อไปนี้

- 1) อัตราส่วนหมุนเวียน
- 2) อัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว
- 3) ระยะเวลาจดเก็บหนี้
- 4) อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ
- 5) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
- 6) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม
- 7) อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย
- 8) อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขาย
- 9) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย
- 10) อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน
- 11) อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น
- 12) อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม

6.2 ให้วิเคราะห์สถานะทางการเงินของบริษัท น้ำใส จำกัด โดยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมเดียวกัน และให้เสนอแนะว่าบริษัทจะต้องปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง

อัตราส่วน	ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม
1) อัตราส่วนหมุนเวียน	2 เท่า
2) ระยะเวลาจัดเก็บหนี้	35 วัน
3) อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	7 รอบ
4) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	45 %
5) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม	40 %
6) อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	12 เท่า
7) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย	13 %
8) อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน	20 %
9) อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น	37 %
10) อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม	2.5 เท่า

6.3 ถ้าต้องการที่จะให้อัตราหมุนเวียนเร็วสูงขึ้น ควรดำเนินการอย่างไร

6.4 ถ้าบริษัทด้อยกว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 50% ควรดำเนินการอย่างไร

6.5 ให้แสดงการวิเคราะห์งบการเงินของบริษัท น้ำใส จำกัด โดยใช้วิธีคำนวนของ Du Pont System

7. จากรงนการเงินของบริษัท ใจจริง จำกัด

บริษัท ใจจริง จำกัด
งบดุลเบรียณเทียบ
ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : พันบาท)

สินทรัพย์总资产	2546	2545
เงินสด	10	80
ลูกหนี้การค้า	375	315
สินค้าคงเหลือ	<u>615</u>	<u>415</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,000	810
โรงงานและเครื่องจักรสุทธิ	<u>1,000</u>	<u>870</u>
รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	2,000	1,680

(หน่วย : พันบาท)

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
บัญชีเจ้าหนี้		60	30
ค่าวัสดุคงจ่าย		110	60
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		<u>140</u>	<u>130</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน		310	220
หุ้นกู้		<u>754</u>	<u>580</u>
รวมหนี้สินทั้งหมด		1,064	800
หุ้นบุริมสิทธิ (400,000 หุ้น)		40	40
หุ้นสามัญ (50,000,000 หุ้น)		130	130
กำไรสะสม		<u>766</u>	<u>710</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		<u>896</u>	<u>880</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		2,000	1,680

บริษัท ใจจริง จำกัด
งบกำไรขาดทุนเบรี่ยนเที่ยน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : พันบาท)

	2546	2545
ขายสุทธิ	3,000.00	2,850.00
ต้นทุนขาย	2,616.20	2,497.00
ค่าเสื่อมราคา	<u>100.00</u>	<u>90.00</u>
รวมต้นทุนดำเนินงาน	2,716.20	2,587.00
กำไรจากการดำเนินงาน (EBIT)	283.80	263.00
หัก ดอกเบี้ยจ่าย (I)	<u>88.00</u>	<u>60.00</u>
กำไรก่อนภาษี (EBT)	195.80	203.00
หัก ภาษีจ่าย (40%)	<u>78.30</u>	<u>81.00</u>
กำไรสุทธิหลังภาษี (EAT)	117.50	122.00
หัก ปันผลจ่ายหุ้นบุริมสิทธิ	<u>4.00</u>	<u>4.00</u>
กำไรสุทธิของผู้ถือหุ้นสามัญ	113.50	118.00

ให้ทำ

- 7.1 ให้ทำงานบกระແສເງິນສດ ແບນຈ່າຍ
- 7.2 ให้ทำงานบกรະແສເງິນສດ ແບນທາງອ້ອມ
- 7.3 ให้วิเคราะห์งบกรະແສເງິນທີ່ເກີດຂຶ້ນຂອງບຣິຢັກ ใจຈິງ จำกัด
- 7.4 จากທີ່ໄດ້ຈັດทำงานบกรະແສເງິນສດມີຄວາມສຳຄັງຕ່ອງການບຣິຫາຮກາຮເງິນອ່າງໄຮ